ATEITIS

JUBILĖJINIAI
METAI
1960, NR. 7
RUGSĖJIS

ATEITIS eina nuo 1911

1960 METAI Nr. 7

RUGSĖJIS - SEPTEMBER

★

Redakciniai Kolektyvai:

1. Rimantas Rudys, Dalia Kolbaitė, Janina Konaukaitė, Jonas Račkauskas, Rimantas Repšys, Romualdas Burneikis, Danutė Maciūnaitė, Algis Urbanavičius.

2. Rimvydas Šliažas, Dalia Noreikaitė, Dalia Indreikaitė, Veronika Tijūnėlytė, Petras Kaufmanas, Ramūnas Motekaitis, Jonas Šalčius, Angelė Katelytė.

Šį numerį redagavo pirmasis kolektyvas.

Redakcijos adresas:

ATEITIS 4105 So. Albany Ave.,
Chicago 32, Illinois
Tel. VIrginia 7-7153

———

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą.
Garbės prenumerata metams $10.00
Atskiro numerio kaina 50 ¢.

★

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association.

„ATEITIS"
4105 South Albany Avenue
Chicago 32, Illinois

★

Subscription $5.00 per year
Single copy 50 ¢.

★

Second class postage paid at the Chicago Post Office.

TURINYS

TIva
Atsisveikinant 161
Liauda
Kažin (eil.) 162
Ričardas Sakadolskis
Žvilgsnis šeši metai atgal (1954 m. Kongresas Chicagoje) . . 163
T, J. Kidykas, S.J.
Būdingas Bruožas 166
Mapė
Duetas iš Dainavos 168
K. Vytas
Debesėli (eil.) 168
E. Žys
Aštuntas Kambarys 169
J. Eigelytė
Negrįš mylimasis, Meilės gėlė (eil.) 169
Per aspera, ad astra (baigusiųjų nuotraukos) 170
Liauda
Tėviškės naktis (eil.) 176
Atskleista knyga 176
Daina Skirmuntaitė
Trys savaitės iš ateitininkijos gyvenimo 178
R. Burneikis
Sportas 179
Vardai, įvykiai, idėjos 179
Kreivos šypsenos 184

Viršelio pirmame puslapyje: Greitai užmegsta draugystė (kun. J. Šeškevičius su L. Daugėla). Nuotr. K. Daugėlos.

Viršelio paskutiniame puslapyje: Chicagos idilija. Nuotr. Algio Urbanavičiaus.

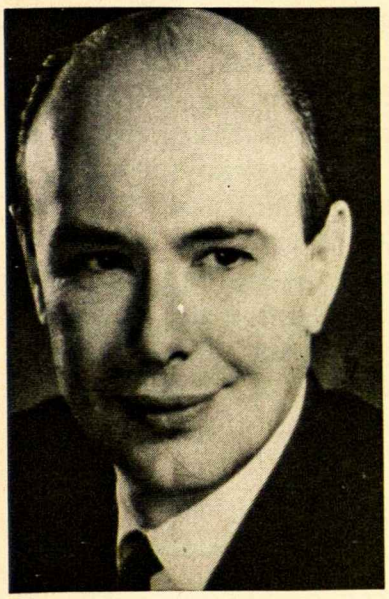

ATSISVEIKINANT

Porą mėnesių paatostogavusi „Ateitis" vėl aplankė savo skaitytojus, pasirėdžiusi rugsėjiškais rūbais. Žurnalas kaip žurnalas, rodos, nieko daug nepasikeitę. Ir žodelių daug prirašyta, ir fotografijų yra, ir... Bet palaukit, adresas ar tik ne kitas? Teisingai. Regis, „Ateitis" visą mielą vasarėlę paplūdimyje nesnaudė. Visus stalčius išsivalė, užkampius išdulkino ir, visų skolininkų adresus susidėjus į lagaminą, išdūmė Čikagon.

Taigi, pakeitė „Ateitis" savo rezidenciją. Ne tik rezidenciją, bet ir visą būrį naujų globėjų ir darbininkų įsitaisė. Žmonės jauni, pilni šviežių minčių, tad ir „Ateitis" panoro iš naujų šaltinių pasisemt jėgų. Kaip Čikagoje klosis, pamatysim, bet Brooklyną palikti „Ateičiai" nebuvo taip lengva. Dešimts metų tai ne diena. O ir žmonių gerų buvo, ir pastogę pas Tėvus Pranciškonus neblogą turėjo (vasarą net oro šaldytuvą įjungdavo!), ir linksmybių įvairių prisiklausydavo. Na, ir galvos pačiai perdaug sukti nereikėjo. Kun. Dabušis finansinius sunkumus išlygindavo, mašinos raides surinkdavo, puslapius susegdavo; jaunimas į vokus sudėdavo; na, o visomis žiniomis ir išvaizda Paulius Jurkus pasirūpindavo. Tas Paulius Jurkus! Ypatingai pagailo „Ateičiai" atsisveikint su juo. Juk tiek metų taip rūpestingai žurnalą redagavo, vis tobulino, rūpinosi viskuo. Ką čia bekalbėti?!

Tokias dūmas dūmojo „Ateitis" išvakarėse kelionės į Čikagą, sėdėdama redakcijoje ant supakuoto savo turto. Čia pat buvo ir jos bendrabutiečiai „Lituanus", „Darbininkas", „Aidai" ir visa eilė kitų žurnalų ir knygų. Visi norėjo „Ateičiai" 'sudiev' pasakyti, dar viena kita mintimi pasidalinti.

Ir pradėjo „Ateitis" porinti draugams įvairius savo gyvenimo nuotykius: kur ir kaip gyveno, kas ją redagavo ir t. t. Bet kur čia apie visus ir viską išpasakosi! Teko sustoti tik prie svarbesnių momentų, artimesnių žmonių. Ypač ryškūs jos atmintyje buvo paskutiniųjų metų įvykiai. Ir vėl prisiminė ji savo gerą draugą — Paulių Jurkų. Seniai norėjo „Ateitis" kam nors opie Paulių papasakoti, kokį puslapį įsegti apie jį jam nematant. Bet, kol Paulius žurnalą redagavo, tokios žinios nepraėjo pro cenzūrą. Tačiau naktį jo redakcijoje nėra, ir kalbėjo „Ateitis" kiek norėjo, o vėliau Čikagos naujoji redakcija viską užrašė.

Štai ką pasakojo „Ateitis" savo draugams:

„Ar gerai pažįstate, draugužiai, Paulių Jurkų? Ir poetas, ir beletristas, ir žurnalistas. Ir kaip žmogus — tikra žemaitiška dūšia. Gimė jis Žemaičių Kalvarijoje. Tai buvo 1916 m. ir dar tada mudu nebuvome pažįstami.

„Baigė Paulius Telšių gimnaziją, bet dar daugiau mokslo, išsilavinimo troško. Išvažiavo į Vilnių studijuoti lituanistikos, kurią baigė 1943 m. humanitarinių mokslų fakultete.

„Nebeatsimenu tikslios mūsų pažinties užuomazgos datos. Žinoma, aplankydavau dažnai aš jo namus. Bet, vieną dieną aplankė ir jis pats mane, apdovanodamas savo kūryba. Čia ir užsimezgė artimesni ryšiai: eilėraščiais, novelėm. Tai buvo pirmieji jo literatūriniai žingsniai. Jie nebuvo tenukreipti vien į mane. „Studentų Dienos", „Naujoji Romuva", „Naujoji Lietuva" taip pat džiaugėsi jaunu poetu ir beletristu.

„Laiminga buvau aš Lietuvoje. Tačiau prasidėjus įvairiems neramumams, teko man visko pergyventi. Apmiriau, vos kvėpuoti bepajėgiau, maniau, kad tikrai jau man mirtis. Bet praūžė visos audros, vėl švystelėjo saulutė. Ir spėkit, kas man vėl gyvybės įkvėpė? Tas pats Paulius Jurkus. Jau 1944 m. teko bėgt iš Lietuvos į Vokietiją. Kol mudu vėl susitikome, studentas Jurkus jau buvo tapęs prityrusiu, subrendusiu žmogum. Nuo 1946 - 1948 m. buvo Popiežiaus misijos tautinio lietuvių delegato įstaigos Vokietijoje sekretorius. Ir literatūros nepamiršo, vis rašė, kūrė.

„Mūsų keliai vėl susikryžiavo ir šį kartą daug artimiau: 1949 - 1950 m. P. Jurkus buvo „Aidų"

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

ir „Ateities" žurnalų leidėjas ir redaktorius Vokietijoje. Puikūs buvo tie vieneri metai, bet trumpi. 1950 m. išvažiavo Paulius į JAV ir teko mums atsisveikinti. Maniau, kad daugiau nebesimatysime, bet atsidūriau ir aš Amerikoje ir, mano dideliam džiaugsmui, 1951 m. vėl patekau į P. Jurkaus globą. Šį kartą išbuvome kartu keturis metus.

„Prisirišau aš prie Pauliaus. Kurgi neprisiriši? Nors buvo ir talkininkų, bet vistiek atsparos taškas buvo redaktorius Jurkus. Štai, tik paklausykite. Nuo 1951 m. dirbo „Darbininko" laikraščio redakcijoje, o kai pasibaigdavo šios redakcijos darbo valandos, prasidėdavo kitos. Man pašvęsti buvo vakarai, ir kiek jų Paulius Jurkus man paaukojo! Ir ne tik vakarų, bet ir sekmadienių. Susirinkdavo daugiau talkos, na ir dirbdavo. Paulių Jurkų jie „tautos vadu" tada vadino. Ir geras vadas buvo. Ir darbo visiems duodavo ir pašposaudavo, o kai darbas buvo baigtas, tardavo: „Na, vyručiai, einam kavos gerti."

„O jau manimi rūpinosi kaip savo kūdikiu. Vis, kad būčiau įdomesnė, originalesnė, gražesnė, įvairesnė. Išmandrėjau aš. Kiekvieną mėnesį mano puslapiai buvo pilni vertingų straipsnių, gražios kūrybos, žinučių ir juokų, o viršelis spalvotas, meniška nuotrauka papuoštas.

„Geri buvo laikai, bet 1955 m. man vėl teko atsisveikinti su P. Jurkum. Nubraukiau ne vieną ašarą, bet ką padarysi. Aš jau prie to pripratus. Juk nuo gimimo dienos visą eilę redaktorių turėjau. Ir gerų redaktorių. Vis dėlto patiko man Pauliaus Jurkaus globoje gyvuot.

„Atsiskyrėme, bet aš pasilikau toje pačioje pastogėje. Daug pažįstamų veidų tekdavo matyti. Per tris metus turėjau kelis redaktorius: kun. J. Petrėną, P. Naujoktitį, A. Sabalį ir J. Baužį. Visi nuoširdžiai rūpinosi manimi. Niekuo negalėjau skųstis. Ir Paulių Jurkų tekdavo dažnai pamatyti. Daug dirbo žmogus, ne tik „Darbininko" redakcijoje, bet ir namie. Rašė. Jo eilėraščiai tilpdavo ir „Aiduose" ir lietuviškuose laikraščiuose. Dar 1954 m. išleido novelių rinkinį „Pavasaris prie Varduvos". Na, o 1957 m. didžiausias laimėjimas — „Draugo" dienraščio premija už romaną „Smilgaičių akvarelė".

„Ir štai, 1958 m. vėl perėmė Paulius Jurkus mane redaguoti! Tačiau sąlygos buvo pakitusios. Dabar daug daugiau vargo buvo Jurkui su manimi. Jaunimas užsiėmęs, talkos visuomet trūko. O ir vakarot redakcijoje Paulius nebegalėjo, nes namuose buvo laukiamas. Bet vistiek manęs nepamiršo. Kiek tik laikas ir sąlygos leisdavo, darbavosi, nors ir vėl tekdavo mane iš redakcijos ir namo parsinešti, vakarais padirbėti. Taigi, dar daugiau pradėjau įvertinti P. Jurkaus gerą širdį.

„Du meteliai prašvilpė beveik nepastebėti. Bėga laikas, gyvenime viskas keičiasi. Atėjo 1960 m. pavasaris, panorau aš sparnus ištiesti. Taip ir sugalvojau vasarą Čikagon patraukti. Tad ir vėl tenka su Paulium atsisveikinti. Juk jau trečias kartas, turėčiau būti apsipratus. Bet ne, draugužiai! Nors įdomus rytojus, kuris Čikagoje laukia, gaila man tarti Pauliui Jurkui „sudiev", nes jaučiu, kad šis kartas paskutinis. Žinau, kad susitiksime, bet jau kitose aplinkybėse.

„Brangūs ir vertingi man buvo visi Pauliaus Jurkaus redagavimo metai. Už sunkų darbą, visas pastangas, rūpestį ir gerą širdį, už viską, viską, Pauliui Jurkui nuoširdžiai dėkoju. Ir žinau, kad ne aš viena esu jam dėkinga. Visi tie, kurie mane skaitė ir džiaugėsi mano išvaizda kartu su manimi taria: „Nuoširdus ateitininkiškas ačiū, Pauliau".

TIva

LIAUDA

KAŽIN

Kaip kryžkelėj, prie beržo,
žiedus dviejų kelių sumaino kryžius,
Kaip upių santakoj,
susidainavę iriasi galiūnai verpetai —

Kažin, ar tu ir aš, gyvenimo keliais sugrįžę,
Paduosim ranką viens kitam ties kryžium tuo?
Tu, kurs šalną kęst savajam gojuj ryžais,
Aš svetur, kur amžinas sielos ruduo.

Kaip upių santakoj, mūs mintys,
Kažin ar suplasnos viena, galingąja linkme —
Ne mūs tėvų jos. Dviejų pasaulių svirtys,
Širdies gelmių jos vaisių atiduos.

ŽVILGSNIS ŠEŠI METAI ATGAL

PENKTOJO ATEITININKŲ FEDERACIJOS KONGRESO , 1954 M. RUGSĖJO 3, 4, 5 D. D. CHICAGOJE, REPORTAŽAS

(Ištraukos)

RIČARDAS SAKADOLSKIS

(1954. 9. 3)

Pirmasis Kongreso posėdis

Visi ateitininkai ir jų gausūs svečiai, pasibaigus pamaldoms, patraukė į už poros blokų ten pat miesto centre esantį didįjį Sherman Viešbutį. Ten įvyko pirmasis Kongreso posėdis.

Įvedamąjį žodį tarė Kongreso Rengimo Komisijos pirmininkas Ignas Kazlauskas. Invokaciją kalbėjo Ateitininkų Federacijos Dvasios Vadas Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Sugiedojus Ateitininkų Himną, buvo sudaromas Kongreso prezidiumas ir Kongreso Darbo Komisijos. Prezidiumo ir Komisijų sąstatui gausi publika pritarė plojimu.

Buvo atidžiai išklausyta prof. dr. J. Meškausko kalba. Gerbiamas prelegentas visus ragino ir dabar taip, kaip ir praeityje, ištęsėti savo pasiryžimuose ir kiekviena proga kovoti už tėvynės laisvės atgavimą. Profesorius skatino stoti į aukštesnįjį mokslą ir visiems įsijungti į kūrybą įvairiose srityse, išrinktiesiems neuždusinti savyje besireiškiančių talentų, bet juos ugdyti. Kalba buvo palydėta gausiomis ovacijomis.

Pirmininkaujantis pakvietė prof. Kazį Pakštą paskaityti sveikinimą Ateitininkų Federacijos Kongresui Vilniuje, kuriam, deja, žiaurus okupantas neleido įvykti.

Po profesoriaus sveikinimo paprašė trijų minučių žodžio Tėvas K. Matulaitis, MIC Dievo Tarno Arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos reikalu.

Moksleivių Sąjungos pirmininko pranešimas

Toliau sekė posėdžio dienotvarkės 6 - tas punktas, pagal kurį paeiliui buvo moksleivių, studentų ir sendraugių sąjungų pirmininkų pranešimai iš minėtųjų trijų sąjungų veiklos. Kaipo Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirmininkas, A. Kasulaitis pateikė statistines žinias. Moksleivių at - kų šiuo metu visame pasaulyje yra 37 kuopos, savyje apjungiančios apie 500 narių. Imant dėmesin, kad moksleiviai yra kaip ateitininkijos taip ir visos tautos didžiausia viltis, daug buvo dedama jėgų į ideologinį lavinimą, rengtos stovyklos ir įvairiais patarimais paštu buvo stengiamasi padėti kuopoms. Bet, deja, paties pirmininko žodžiais, buvo labai mažas atgarsis iš kuopų į visus CV užsimojimus. Vos tik pora kuopų pasistengė atsiųsti pranešimus iš tų kuopų veiklos, jau nekalbant apie gautų CV atsiųstų veiklos programėlių vykdymą. Toliau CV pirmininkas savo karštame žodyje kaltino Federacijos sendraugius. Sendraugiai nesuprantą savo uždavinio, kas liečia jų vadovavimą jauniesiems organizacijos nariams; jie perdaug pasyvūs esą ir visai nesirūpina nei jaunųjų moksleivių kuopų steigimu, nei kuopų tolimesne veikla; šykšti patarimų ir patirties, vadovavimo ir globojimo, kas būtinai reikalinga. Labai karštai prelegentas kreipėsi į Kongreso dalyvius gelbėti jaunimą nuo pražuvimo. Pirmininkas pabrėžė nuosavos stovyklavietės reikalingumą įvairiais atžvilgiais mūsų veiklos dirvoje ir prašė visų dėti pastangas padėti CV ją įsigyti.

Studentų balsas

Pranešimą perskaitė studentė Rozalija Šomkaitė. Šiuo metu studentų Sąjungos narių yra virš 290. Tai džiugi skaitlinė, iš kurios galima spręsti, kad ateityje bus kas dirba kilnų visumenės darbą. Pranešimo metu taip pat paaiškėjo, kad tik Studentų Sąjunga visiškai atsiskaitė su Federacijos Valdyba iš nario mokesčio. Apskritai, studentai ateitininkai buvo patys pavyzdingiausi savo veikla savo srityse.

Ir sendraugiai...

Ateitininkų sendraugių vardu pranešimą padarė ASS pirmininkas dr. V. Viliamas. Sendraugių šiandien yra priskaitoma apie 800. Normaliai imant, toks skaičius organizuoto vieneto turėtų būti pats veikliausias visoj organizacijoj, bet ne visur ir ne visada mūsų sendraugiai veikė ar išnaudojo visas galimybes veikti ir reikštis. Daug

kur buvo pastebėtas apsileidimas, snūduriavimas. Iš viso gana trumpo pranešimo gautas įspūdis, kad mūsų sendraugių didžiulė dalis, vieno mūsų visuomenininko žodžiais tariant, jau ilsisi ant nepriklausomos Lietuvos laikais užsitarnautų laurų ir visai galvų nekvaršina nūdienėmis organizacinėmis aktualijomis.

Po sąjungų pirmininkų pranešimų dar tarė žodį Ateitininkų Federacijos Generalinis Sekretorius, pranešdamas bendrai apie visą ateitininkijos veiklą, kuri esą buvusi labai gera ir pavyzdinga, ypač atsižvelgiant į šias tremties sąlygas.

Dr. Adolfo Damušio paskaita

Gerai paruoštą, kruopščiai išdėstytą ir įspūdingą paskaitą pateikė dr. Adolfas Damušis.

Mūsų mintys skrenda prie Lietuvos partizano kapo, liudijančio mums šio gyvenimo giliąją dramą ir epochinio kilnumo įvykius. Dabartinis laislaisvasis pasaulis nemato ir neįvertina tos kilnios aukos, o mūsų pareiga parodyti tą auką.

Visas ateitininkijos veiklos rodykles ir gaires remia trys realybės: Dievas, žmogus ir lietuviška bendruomenė.

Suprasdami Dievą kaipo Didžiąją realybę, mes tik ant tos Dievo nesugriaunamos uolos galime vystyti savo veiklos rėmus. Netolimos praeities ir katastrofiškos dabarties tiek fiziniai, tiek dvasiniai skaudūs išgyvenimai parodo, kad visos teorijos, visi idealai, kurie nėra pastatyti ant Dievo, bet ant mirtingojo žmogaus pastatytų stabų, kaip žmogaus proto, gamtos, klasės, rasės ir kt., griūva, ir mes vargšai dabar skiname vieno tokio kolozinio griuvimo vaisius.

Mūsų veiklos viena pagrindinių gairių yra ryškinti žmogaus kilnumą ir ginti jo egzistencijos paskirtį nuo šunkelių, netobulumų ir iškraipymų. Ateitininkų organizacija nepageidauja šių dviejų kraštutinių žmogaus savybių: 1.) valdomo, diriguojamo žmogaus ir 2.) palaido, savo veiksmų netikrinančio žmogaus. Ji tačiau labai geidžia turėti savo nariu pilnai protaujančią, savarankią, pilnutinę asmenybę.

Lietuviška bendruomenė yra pati plačiausia ateitininkijos veikimo dirva. Čia ateitininkai turi gerą progą savo idėjas ir planus sėkmingai įgyvendinti, paversti kūriniu. Šitoje vietoje mes ir skiriamės nuo pasaulio, nes nūdieniame pasaulyje yra perdaug dedama pastangų išstumti idėją iš gyvenimo ir ją paversti beverčiu ir betiksliu veiksmu.

Reikia suburti visus lietuvių kilmės žmones, ypač didelį dėmesį kreipiant į čia, Amerikoje, gimusį jaunimą, neduoti jam taip apgailėtinai atitrūkti nuo tautos kamieno. Šioje tautos egzistencijos kovoje kiekvienas nors kiek lietuviškai kalbantis žmogus yra svarbus.

Toliau prelegentas dėstė kitus mūsų uždavinius: 1. bendradarbiavimo su kitomis katalikiškomis organizacijomis būtinumas, 2. tautinio atsparumo ir pasaulėžiūrinio sąmoningumo jaunime ugdymas, 3. jaunimui, atsižvelgiant į amžių, leidinių leidimas, 4. "Gamtos draugo" priedo prie "Ateities " įvedimo reikalingumas, kaip pagrindas medžiagai lietuvių jaunimo enciklopedijai, kuri planuojama išleisti, 5. vasaroti stovyklos reikalingumas, 6. studentams ir sendraugiams taikytino specialaus leidinio, kuris talpintų ateitininkų pažiūras į gyvenimą, išleidimas ir 7. jaunimo globėjų kursus įvesti studentams — jauniesiems ir abiturientams.

Šiuos punktus išdėstęs, trumpais žodžiais nusakė mūsų visų uždavinį: sustiprinti savo tautinę, ideologinę ir mokslinę sąmonę, nugalėti fizinius, jeigu būtų, nepriteklius, kopti į mokslo ir meno aukštybes. Taip pat vyresnieji turėtų, patys dirbdami, ir jaunimui padėti, leisti anglų kalba laikraščius, kurie supažindintų svetimtaučius su lietuvių tauta, jos kultūra bei gyvenimu. Daktaras baigė savo įdomią kalbą šiuo šūkiu: suburti, išsilaikyti, ideologiniai ir intelektualiai stiprintis ir savo kūriniais žengti į pasaulio tautų forumą.

Su šia kalba atidaromasis Kongreso posėdis buvo užbaigtas.

Sąjungų posėdžiai

Po pietų, 15.00 val., gausus Kongresas vėl susirinko į Sherman Viešbutį. Prasidėjo ir atskirų sąjungų posėdžiai.

Moksleivių At-kų Sąjungos posėdyje invokaciją atkalbėjo MAS Dvasios Vadas, kun dr. V. Rimšelis, MIC, moksleiviai išklausė išsamios Vytauto Žvirzdžio paskaitos aktualia tema: "Moksleiviai ateitininkai ir senosios emigracinės kartos jaunimas". Prelegentas palengva rišo klausimą, kodėl šitas Amerikos jaunimas yra toks vėjavaikiškas ir atšalęs nuo Dievo, atsakydamas, kad yra didelė religinio auklėjimo stoka valdiškose mokyklose. Mes visi, ypač ateitininkai, turime siekti savo Dievą geriau pažinti, nes mums užaugus ir subrendus, mūsų dabartinis pažinimas

bus toks siauras ir ankštas, nelyginant vaikui seni rūbeliai.

Centro Valdybos pirmininko žodis organizaciniais reikalais

Čia CV pirmininkas A. Kasulaitis be didelių ceremonijų pateikė organizacinius nesklandumus tarp CV ir kuopų. Bene pirmoje vietoje stovi bendradarbiavimo stoka, suprantama, iš kuopų pusės.Yra tiesiog nesuvokiama, kokiu būdu CV galėtų pilnai ir sėkmingai veikti, jei ji negauna progos susiartinti su kuopomis bent paštu ir susipažinti su tų kuopų ribose iškylančiais klausimais, organizaciniais uždaviniais, nesekmėmis, pasidžiaugti padaryta įvairia pažanga, bei darbštumu atsiektais laimėjimais ir t. t. CV pageidauja tokios veiklos apžvalgos bent sykį į du mėnesius. Iki šiol taip periodiškai su CV susirašinėja tik... stebėtina! dvi kuopos: Putnamo At-kių Kuopa ir viena kuopa iš Vokietijos.

Antras punktas, kurį CV pirmininkas stipriau palietė, yra nario mokestis. Čia taip pat yra didelis kuopų apsileidimas ir nerūpestingumas.

Šiuos nesutarimus CV pirmininkui iškėlus, sekė diskusijos. Į šį susirinkimą metė rimtą mintį, Ateitininkų Knygynėlių steigimą, kun. Martinkus. Nutarta, kad tokią mintį reikia, kiek galima greičiau, įgyvendinti kiekvienoje kuopoje.

Toliau dar buvo diskutuojama Moksleivių Sąjungos uniformos reikalingumas. Laimėjo tie, kurie stovėjo už uniformą. Tos uniformos projektas jau buvo parodytas pereitoje Moksl. A-kų Vasaros Stovykloje, bet, kadangi ten ne visi buvo, o dar labiau negaišinant brangaus laiko, CV pasižadėjo tokį, jau atsižvelgiant į jaunųjų pareikštus pageidavimus stovykloje, pataisytą projekto brėžinį prisiųsti kiekvienai kuopai paštu.

Diskusijas pabaigus, buvo pakviestas tarti žodį Federacijos Valdybos pirmininkas prof. Simas Sužiedėlis, kuris patarė stiprėti tautiškai visokiais mums prieinamais būdais, pažinti daugiau Lietuvą moksliškai, bet ir veikti, nes mes turime būti aukščiau negu tauta, tauta mums turi būti tiktai pagrindas; mes turime kurti būsimąją tautos istoriją.

Papunkčiui sekė MAS Dvasios Vado kun. dr. V. Rimšelio,MIC žodis, kurio pagrindinė mintis: siekti mokslo ir stengtis nenuklysti į šunkelius; mūsų dvasioje turi būti pasiryžimas vietoj apsileidimo.

Prof. Pakšto žodis jauniesiems

Iš jaunesniųjų daug tikimasi ir sudėtos visos viltys, nes jeigu jaunimas žus svetimųjų jūroje, žus ir tauta ir organizacija. Tą mintį rutuliodamas, jis ragino jaunimą stvertis mokslo, domėtis įvairiais iškylančiais klausimais, kaip lietuvių visuomenėje, taip ir pasauliniuose reikaluose, mokytis svetimų kalbų, žinoma, nepamirštant savosios, pažinti įvairius šiandieninio pasaulio politikus, jų uždavinius, vertinti jų pasisakymus, nesekmes: viską semti į save.

Po profesoriaus reikšmingo žodžio padarė trumpą pranešimą CV pirmininkas dėl Sąjungos Veiklos Statuto įvedimo. Buvo pranešta, kad statuto projektas dar neparuoštas.

Šiuo buvo užbaigtas MAS posėdis.

(Kitų dviejų sąjungų posėdžiuose rašančiam šias eilutes neteko dalyvauti. *R. S.)*

(1954. 9. 4)

Iškilmingas posėdis Sherman Viešbutyje

Visas Kongresas 15.00 val rinkosi į Sherman Viešbutį

Mūsų Fereracijos Vado kalba.

Pirmoje vietoje profesorius kėlė susirūpinimą: kai dabar pačiu žiauriausiu būdu griaunami lietuvių tautos egzisencijos pagrindai, yra ko nuogąstauti, kad ji nebūtų sugyvulinta ir degeneruota.

Mūsų tauta šiuo metu, kur ji begyventų, yra naikinama vienu, dviem, ar net visais šiais atvejais: religiniai, tautiniai, politiniai ir biologiniai.

Mūsų pirmasis uždavinys yra: surinkti, sutelkti jėgas ir išsaugoti tautos gyvybę tokioje grėsmingoje dabarties padėtyje.

Yra didelis mums ateitininkiškosios ideologijos sustiprinimo būtinumas, ypač dabartinių kruvinų katastrofų akivaizdoje. Dabartiniai karai, kalbant platesniu mastu, nėra karai valstybės su valstybe, bet idėjos su idėja. Turime pirmiausia stiprėti ideologiniai.

Ateitininkijos Konstitucija

Po neilgos valandėlės pertraukos buvo vėl susirinkta rimtam darbo posėdžiui. Šis posėdis buvo beveik išimtinai sušauktas Kongresui patvirtinti ir legalizuoti Ateitininkų Federacijos Konstituciją.

Po daug rimtų pasisakymų ir Konstitucijos Projekto Komisijai pasižadėjus į kaikuriuos iškeltus pasiūlymus, pakeitimus ir papildymus atsižvelgti, buvo nubalsuota Konstituciją priimti.

Po šių diskusijų buvo prof. Simo Sužiedė-

BŪDINGAS BRUOŽAS

J. KIDYKAS, S.J.

Nepažinsi ir teisingai neįvertinsi organizacijos, nesusipažinęs su jos tikslu ir pagrindiniais principais, nes jie apsprendžia jos prasmę ir nustato krypties gaires. Bet vien to negana. Kilniausi principai liks bergždžios svajonės, jei nevirs veiksmingu gyvenimu. Gyvenimui įtakos turėti norinčios organizacijos svorio centras yra jos pajėgumas versti gyvenimu savo tikslą bei principus, ir tą savo pajėgumą įrodo gyvuose žmonėse.

Kiekviena mokslo ir net pramonės šaka turi savo metodus savo specialistams formuoti. Ateitininkija privalo savo metodų saviesiems visa atnaujinti Kristuje specialistams išsiugdyti. Kadangi trys ateitininkijos sąjungos buria amžiaus, išsilavinimo ir uždavinių požiūriu skirtingus narius, tai kiekviena jų tą patį tikslą ir tuos pačius principus turi realizuoti savais metodais. Subrendimo ir psichologijos požiūriu, atrodo didesnis skirtumas tarp pirmųjų ir paskutiniųjų aukštesniosios mokyklos mokinių, negu tarp pirmojo ir paskutiniojo semestro studentų. Todėl būtų psichologinė ir pedagoginė klaida visus ateitininkijos narius formuoti tomis pačiomis priemonėmis ir metodais.

Čia ir tolimesniuose straipsniuose patiekiamoji ateitininkijos religinė bei dorovinė programa yra kuklus bandymas išdėstyti jos tikslą bei principus atsižvelgiant į tas dvi pagrindines tiesas: 1. Žodis privalo tapti kūnu: 2: paskiroms sąjungoms savitu būdu.

Kristaus tikslo pobūdis

Kokios pagrindinės minties vedamas Dievo Žodis tapo kūnu, gyveno tarp mūsų, mokė, prisikėlė, įkūrė savo Bažnyčią? Iš pat pradžių įsisąmonintina, jog Kristus neatėjo žemėn kurti pasaulietiškos kultūros, ar ugdyti kilnų humanizmą, ar padėti tautoms išpuoselėti savas tautines ypatybes ar ką panašaus. *Vienintelis Kristaus tikslas buvo, yra ir liks padaryti žmogų dieviškojo gyvenimo laimingu dalininku ir šioje žemėje ir amžinybėje, išvaduojant jį iš nuodėmės vergijos.* Tai yra aiškiai antgamtinis tikslas ir pasiekiamas tiktai antgamtinėmis priemonėmis. Kristuje visa atnaujinti pasiryžusi ateitininkija gali siekti tik to paties antgamtinio tikslo ir tiktai antgamtinėmis priemonėmis. Visa gi natūralioji, žmogiškoji veikla sudaro antgamtiškosios veiklos tik sąlygas. Visi pasaulio, žmogaus ir tautos dvasios lobiai ateitininkams gali būti tiek vertingi ir prasmingi, kiek jie padeda geriau ir sėkmingiau siekti šito antgamtinio tikslo.

Su tuo sutikus yra aišku, jog ateitininkijos tikslas pačiame savo branduolyje yra religinis. Todėl religija ateitininko gyvenime ir veikloje privalo pirmauti, apvaldyti ir apspręsti visą galvoseną, privatųjį ir bendruomeninį elgesį. Kristuje apsireiškęs Dievas turi būti ateitininko gravitacijos centras, įkvėpti ir gaivinti visą jo gyvenimą.

Iš tokio apsisprendimo plaukia ir tai, kad ateitininkui religija yra ne tik širdies jausmo reikalas, bet kad jis ją intelektualiai rimtai priima, valia nuoširdžiai vadovaujasi. Todėl ateitininkas nėra religinio minimumo žmogus. Pagarba ir meilė Kristui verčia jį daryti daugiau, negu būtinai privaloma. Jis dažnai galvoja: "Ką daugiau galėčiau padaryti, kad būčiau panašesnis į Kristų?" Ateitininkas neklausia: "Ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?" o entuziastiškai siūlosi Kristui: "Seksiu tavimi, kur tik Tu eisi!" Tai ne negyvos raidės krikščionis! Tai šventuoju būti besiveržiąs ir kitus su savim traukiąs krikščionis.

Iš religijos pirmavimo ateitininko gyvenime plaukia ir viską apimąs tikėjimas. Ne tiek svarbu vienokios ar kitokios pamaldos, net nė griežtai sureguliuotas sakramentinis gyvenimas. Ateitininkui religija yra visą gyvenimą, visas jo sritis perimąs raugas, veikiąs net pasaulietiškiausius darbus bei uždavinius. Kristaus pavyzdžiu ateitininkas jungia religiją su gyvenimu vienon, darnion, gyvon, jaukion vienybėn ir tokiu būdu pasiekia krikščioniškojo universalumo.

Trys pavojai

Šiandien krikščionių tyko trys pavojai. Visų pirma *nekrikščioniškas natūralizmas,* perdaug stipriai pabrėžiąs natūraliąsias priemones ir ne-

---

lio daugiau simboliškas pasiūlymas sušaukti 6-tąjį Ateitininkų Federacijos Kongresą, nesvarbu, kur mes bebūtume, — 1960-tais metais!

Šiuo ir buvo užbaigtas sekmadienio posėdis Sherman Viešbutyje, kuris taip pat buvo ir Kongreso oficialiosios dalies užbaiga.

Chicago, 1954. 9. 7.

Pastaba. Pilnas reportažas buvo skaitytas Brighton Parko Moksleivių Ateitininkų Kuopos Chicagoje susirinkime, 1954. 9. 11.

vertnąs malonės lemiamos įtakos žmogaus gyvenimui. Antrasis pavojus tai *minimalizmas*. Yra tai prisisotinusio ir persisotinusio, patogumuose paskendusio ar bent jų už visą labiau geidžiančio krikščionio nuotaika, kuriai drąsūs užsimojimai, pramuštgalviški idealai, susivaldymas ir pasiaukojimas atrodo paikybė. Todėl šiandien turime mases taip vadinamų "praktikuojančių katalikų", sekmadieniais nueinančių į Mišias, protarpiais priimančių Sakramentus, bet kuriems nuodėmė yra tartum tik mažas grožio trūkumėlis, dėl kurio praktiškame gyvenime neverta jaudintis. Dėlto jie nesistengia nugalėti savo nuodėmės, kiekvienoje išpažintyje, tartum dainą be galo, jie kartoja vis tuos pačius savo nusikaltimus ir labai nepatenkinti, kai kada sutinka "keistuolį" kunigą, reikalaujantį rimtai pasitaisyti.

Tretysis pavojus tai *plačiais žingsniais žygiuojantis supasaulėjimas*, arba nukrikščioninimas visų gyvenimo sričių: šeimos, mokyklos, kultūros, biznio, politikos ir k. Kuria prasme? Ta, kad manoma, jog Dievas, geriausiu atveju, turi pasitenkinti vienu kitu poteriu, sekmadienio mišiomis, o šiaip jam nėr ko kištis į gyvenimo reikalus — žmogus gyvena, kaip pats išmano. Antra: rimtai netikima, jog šis gyvenimas yra pasirengimas amžinajam, jog žmogui skirta jau žemėje gyventi *dieviškai* žmogišką gyvenimą, jog "visų pirma reikia ieškoti Dievo karalystės ir jos teisybės", jog didžiausioji nelaimė yra nuskausti savo sielą, jog gyvenimo tikrosios išminties ieškotina Kristaus Bažnyčioje, o ne filosofų ir įvairiausių mokslininkų samprotavimuose.

Nuo šitų pavojų krikščionybė tikrai žūtų, jei vis neatsirastų drąsiai jiems krūtines atstatančių žmonių ir vėl pastatančių pirmon vieton dėsnį "atiduoti kas Dievo Dievui". Tai yra stačiai save išeikvojančios Dievo meilės paikumo apsėstieji žmonės, besistengiantieji gyventi savo krikščionybę visoje kasdienybės platumoje ir gilumoje. Argi nebūt garbinga ateitininkams stengtis tokiais būti, pradedant jaunaisiais ir baigiant amžinybės angoje stovinčiais sendraugiais? Ar neturėtų būti aišku ateitininkijai, jog mūsų laikai šaukte šaukiasi ne išsimokslinusių humanistų, o tikrų šventųjų, ir kad tik tada rimtai bus imamasi visa atnaujinti Kristuje, kai bus rimtai susirūpinta stengtis tapti tobulais, "kaip dangaus Tėvas kad yra tobulas".

Didžiosios imtinės

Gyvename augščiausios įtampos laikus. Einama prie lemiamo galo, ar pasaulis pasiduos Kristui, ar jo ir žmogaus pagal Dievo paveikslą priešui. Dvidešimtojo amžiaus krikščionims turėtų būti aiškiau negu bet kada anksčiau, jog apaštalavimas nėra ir negali būti asmeniška nedidelio būrelio išrinktųjų maloni prabanga, ar keleto tūkstančių kunigų ir misijonierių profesinis reikalas. Kiekvienas pakrikštytasis ir sutvirtintasis yra tapęs Bažnyčios nariu, dalyvauja jos misijoje, yra šaukiamas prisidėti prie Dievo karalystės įkūrimo visame pasaulyje. Šiandien labiau negu bet kada anksčiau yra gyviau jaučiama bendruomeniškumo, solidarumo, už kits kitą atsakingumo pareiga. Ateitininkija turi pasiimti savo atsakomybės dalį už Kristaus krauju išpirktus, dangaus Tėvo vaikais būti pašauktus savo brolius ir seses. Šitas atsakomybės pajutimas pagimdė ateitininkiją. Ar jis šiandien tebėra toks pat gyvas ir pulsuojantis, ir veikti verčiantis, koks buvo prieš 50 metų?

Žinoma, dauguma krikščionių pasiliks būtinųjų pareigų rėmuose. Bet visada buvo ir bus būreliai kilniaširdžių, idealistų, pasiryžėlių, Kristaus ir Bažnyčios meilės deginamų tikinčiųjų, kurie Išganytojo reikalams nepabijos jokio vargo, jokios kovos, jokių aukų. Tokie buvo ateitininkijos kūrėjai. Tokie yra geriausieji jos nariai šiandieną. Visus tokiais išugdyti turi būti dedamos ko didžiausios ateitininkijos vadų pastangos. Šv. Povilas šaukė: "Vargas man, jei neskelbčiau linksmosios naujienos!" Linksmoji gi naujiena žmonijai yra: "Mums skirta tapti Dievo vaikais!" Panašiai kaip šv. Povilą, ir mus Išganytojas kviečia ir siunčia: "skelbti... neištiriamus Kristaus turtus ir apšviesti visus, koks yra nuo amžių Dievuje, visų dalykų Sutverėjuje, paslėptas tiekimas, kad per Bažnyčią pasidarytų žinoma... įvairiausia Dievo išmintis"... Todėl su tuo pačiu Apaštalu atsiklaupę turėtumėm dažnai melstis, kad Dievas duotų "pagal savo garbės turtus sustiprėti jėga per jo Dvasią į vidujinį žmogų, kad Kristus tikėjimu gyventų mūsų širdyse, ir kad mes būtumėm įsišaknyje ir sutvirtėję meilėje, kad galėtumėm suprasti drauge su visais šventaisiais, koks yra plotis, ilgis, aukštis ir gylis, taip pat pažinti perviršijančią visokį žinojimą Kristaus meilę, kad būtumėm pripildyti viso Dievo pilnumo" (Efez. 3, 8 - 19). Šitakia turi būti Kristuje atnaujintoji žmonija. Tik to siekiąs ateitininkas pateisina savo egzistenciją Kristaus Bažnyčioje ir savo tautoje. Toks yra ateitininkijos tikslo būdingasis bruožas.

Duetas iš Dainavos

MAPĖ

Pliūkšt, pliaukšt, pliokšt...

Dainavoje naktis. Tamsi, nors kišeniniu peiliu atriek riekę. Virš galvos milijardas švieselių blykčioja prie lubų priklijuotais šv. Jono vabalais. Kažkur, užsitušavę kalnelių kupros, medžiai, šuntakis. Tarp jų bliūdas — ežerėlpalaikis. Tyla. Tyloje pasigirsta kažkas panašaus tai į užsisapnavusių nendrių šnabždesį, tai į burbuliuojančio košmare uodo spardymąsi.

— Štššt... netaip garsiai. Dar gali kas išgirsti.

— O kas čia dabar tokiu metu klausos?

— Nesvarbu. Šitokią naktį ir medžiai ausis turi. O mudvi juk turime pasikalbėti.

— Tai jau, tai jau...

— Miškinėle, tu ir vėl. Neužmiršk, kad žmogaus ausys mūsų žodžiams nekurčios...

Ant lieptelio sėdi dvi dvasios, nuleidusios kojas į vandenį, ir supa jas. Aplink tyla.

— Ką sakai, Undine?

— Kas, ar aš??! Sukurkė varlė, ir ji manęs klausia, ką aš jai sakau.

— Tu nepiktžodžiauk. Jei nebūtai vienintelė artima dvasia su manim iš tėviškės čia atsitrenkus, nesikalbėtau. Jau ir taip šuns, ne dvasios, gyvenimas: bastykis paskui tuos tautiečius į visus pasaulio užkampius. Ir kad jie tau nors ačiū pasakytų...

— Kokia tave dabar musė įkando, Miškinėle?

— Ne įkando, bet įspyrė. Ir ne musė, bet vienas iš dainaviškių.

— Įspyrė? O kaip , dūšele, tavęs nematydamas galėjo tau tai padarytі-

— Neklausk manęs. Ar mano kaltė, kad jie, komendanto vardą linksniuodami, oru spardos?..

Staiga jis nutyla. Kažkas atsargiai sėlina ežero link. Lyg žmogysta: dvi kojos kirpauja per šlapią žolę. Prasėlina per tiltelį. Lyg stabteli. Dairos.

— Kad jį kur gegutės mirtinai kur užkukuotų!.. ant piršto užmynė...

— Ššš, Miškinėle, susimildama...

Žmogysta lyg krūpteli, ištiesia ausį — bet susigriebęs traukia toliau, arčiau vandens. Skubiai rausiasi kišenėj, kažką ištraukia ir... bet susilaikęs, įkiša atgal. Vėl ima gandruot paežere, lyg ko ieškodamas.

— Aha, jau žinau. Štai vienas iš stovyklaujančių Kęstučių Birutėlės išėjęs ieškotų..

— Kodėl Birutės?.. Gal Prudencijos?

— Prašyčiau nedėt tiek pastangų mane nutautint. Prudencijos tegu ieškosi Gumbarazas, o šis tautietis, va, pagal tradicijas... dabar kokia gelsvaplaukė dūsauja, jos baltas rankeles, kaip lelijėles, laikyti trokšta...

— Miškinėle, valdykis.

— ... ir, valtelėn įsėdę, paleidę irklus, su vandens lelijom plaukia, plaukia tarp žvaigždynų... Ach jaunyste, jaunystėle...

— Tu beržo košies prašaisi.

— Undinėle, tu, it šaltas dušas, tokia neromantiška. Žiū, o kas gi ten dabar? Arba aš dėdė Morkus, arba jis iš tikro valtį vandenin stumia.

— Susimildama, kaip gi tu, moteriška būdama, gali dėde tapti?

— Nesiginčyk. Lekiu padėt irkluot.

— Bet tik ką sakei...

Miško dvasia nutirpsta nuo liepto į ežero pusę. Pasigirsta tylus irklų plazdesys. Valtelė tolsta slysdama ežero, it veidrodžio, paviršium. Visai nutolsta.. Tylu. Ant liepto vieniša sėdi vandens dvasia. Kojas tebemirkydama vandeny, kažką mąsto — Miškinė be paryčių negrįš. Staiga, šiurpulio pagauta, ji nusičiaudi.

— Į sveikatą!

— Dėkui.

Vėl sėdi susimąsčius. Galvoja. Staiga pašoksta.

— Miškinėle???!

— Taip mane tėvai pakrikštijo.

— Gi kaip tu čia taip greit grįžai??

— Et!..

— Nejaugi jau bernužėlis toks nedailus, netvirtas, ąžuolu neišsišakojęs?

— Neee...

— Gal mergužėlės plaukai negeltoni?

— Nėra plaukų...

— Ką???!

— Aš noriu pasakyti, kad nėra mergužėlės...

— Tai su kuo jis buvo, jei ne su mergužėle?

— Su komendanto švilpuku...

— Nesuprantu nieko...

— Komendanto švilpuką skandino...

DEBESĖLI

K. VYTAS

Debesėli, laumių rūbe,
Pramuštgalvi neramus,
Rutuliuoji dangaus rūmuos
Spindulių rausvus takus.

Statai pilį, bokštų bokštai
Milžinų pečiais remti.
O kai nuplasnot ten trokštu,
Tu jau juos nugramzdini

Į bedugnę, baltą jūrą,
Kur plasnoja neramiai,
Kaip sutirpę bokštai rūmų
Manų svajų gintarai.

AŠTUNTAS KAMBARYS

E. Žys

Senoviškas juodo medžio laikrodis švininiais dūžiais mušė penktą valandą. Lyg kūdron grimzdą akmens, dusliai jie smego į kambario vėsumą. Penktajam nutilus, vėl pasigirdo laikrodžio įprastas taksėjimas, raminančiai sekąs savo amžiną pasaką.

Staiga nuo skalbiniais apkrauto stalo pakėlė į jį akis Agnė Šuolienė. Kažkas nudilgo botagu joje. Tartum prikaltas, jos žvilgsnis degino laikrodį, norėdamas atrast jo veide melą. Bet šis stovėjo šaltas ir ramus. Tik jos pačios veidu kilo pilksvas nerimas ir rankos nebežinojo, ar griebtis toliau darbo ar ne. Ir tos rankos nebuvo iš lepiųjų, darbas jas neužklupdavo svečiu. Jis pastoviu įnamiu jas šokdino diena iš dienos

Telefono aitrus skambesys perskrodė kambarius, ir ji prišoko atsakyti Mintys lėkė viena per kitą nesuvaldoma grūstim. Kas nors atsitiko, lūpom nuskriejo žodžiai. Ir kam gi man reikėjo ją leisti vieną? Ir kaip gi aš taip dirbau, kad nepastebėjau laiko?..

Ragelyje sučiauško kaimynės balsas. Šuolienei valandėlę užspringo žodžiai. Linksmu balsu jai pasakojo apie naują suknelę, apie vestuvių dovaną kažkokiai giminei.

— Agne, tu tyli. Ar aš tave trukdau?

— Ar pas tave mano Vincutė?

— Ne. Algis štai prie stalo vienas kreidom piešia — ji ne pas mus.

— Dievaži, Stase, man taip neramu...

Ir tada jai pasipylė žodžiai. Ji savo šeštmetę buvo pasiuntus ligoninėn, pas mamatę. Tokie augūs bijūnai buvo šįryt pražydę kieme, o senuolė juos juk mėgo. Dar užvakar skambinęs daktaras, sakęs bus gerai, jeigu dar mėnesį... Amžius savo daro. Ir kasdien kas nors prie jos. Tiktai jau nedomina jos niekas: Vincutė vienintėlė jos akių šviesa. Ant lovos krašto atsisėdus, amžinai senuolės baltus plaukus šukuoja. Ir šiandien, skalbime pasinėrus, ji pasiuntė Vincutę su bijūnais, liepdama daugiau valandos nebūt. Bet tai buvo trečią, o su keturiom baigiasi lankymo laikas.

— Ir Stase, ligoninė tik už dviejų gatvių, ir jau kiek kartų tuo keliu eita...

— Agne, kodėl gi tu nepaskambini ten. Sužinoję kambario numerį, pasakytų, ar ji ten, ar ne.

— Jei ji ne pas jus, ji turi būti ten. Lekiu pati.

Atžagaria ranka išjungus lygintuvą, Šuolienė pagriebė rankinuką ir įniro į gatvės triukšmą, į ore tebekybančią dienos kaitrą. Lyg tyčia, mašinos zujo nesibaigiančiom eilėm. Po dienos darbo visi spruko namo, ir tas skubėjimas ją begalo. erzino. Kad jie žinotų... Ir kurgi mano galva buvo išleist vaiką į gatvę vieną — negalėjo atsikratyti minties. Viešpatie, neleisk... Ir mašinos, piktos musės, zujo aplink.

Ligoninės vėsios sienos, lyg raminantys skliautai, apglobė ją, bet, nematydama raštinėje sėdinčios tarnautojos, nebesusivaldydama, beveik tekina pasileido laiptų link. Negirdėjo nei balso, šaukiančio sustot, nei slaugės žingsnių, ją besivejančių. Laiptais kažkaip užnėrus į antrą augštą, tik jautė savos širdies begalinį daužymąsi ir baltų koridoriaus sienų keistą artumą. Jis atrodė toks siauras...

Štai jos kambarys. Trys baltos lovos. Senuolės pagal langą. Prie jos — nei gėlių, nei mergaitės.

Sustingusi, pablūdusiom akim Agnė Šuolienė žiūrėjo į moteriškę po balta antklode. Ir jai rodės, kad nei senuolės nebeatpažįsta. Tik pajuto, kad kažkas ją tvirtai paėmė už pečių, ir jos akys susitiko su vienuolės sesers ramiom, tyliom. Už jos stovėjo kelios slaugės. Ji atsipeikėjo.

— Mano vaikas... mano mergaitė...

—Katram kambary, dukrele?

— Jūs nesuprantat... Jūs nežinot... aštuntam...

— Čia — septintas.

Aštunto kambario gale, ant palangės, stovėjo įmerkta stikliniame inde begalo gražių bijūnų puokštė. Lange kiekvienas žiedas — tartum saulė. Lovoj ramiai gulėjo baltutėle galva senutė. Šalia jos, ant kėdės susmukus, miegojo mergaitė. Jos maža, šilta ranka tebebuvo įsispraudus į kaulėtą ir jau nebejudančią.

NEGRĮŠ MYLIMASIS

J EIGELYTĖ

Pirmąjį pavasarėlį džiaugsmu ji žibėjo,
Antrąjį pavasarėlį ašaroms paplūdo.
Trečiąjį pavasarėlį mergelė girdėjo,
Kad bernelis žuvo; ji taip nuliūdo.
"Tai užtat negrįžo," ji motulei tarė,
"Nes jo jaunas kūnas šaltoj žemėj guli."
"Nors dabar neverk tu," motulė jai tarė,
"Ir nueik prie kapo, gal gėlių neturi."
Ant smėlėto kapo ašarėlės biro,
Ir jauna mergelė maldeles kalbėjo.
"Neparėjs bernelis, mirtis jį sutiko,
O, Dievuliau mano, pas Tave nuėjo."

MEILĖS GĖLĖ

J. EIGELYTĖ

Tik tau aš siunčiu šią rožytę,
Raudoną skaisčią tą gėlytę.
Jos tyrą meilę tu žinai,
Nes tave glosto maloniai.

Neleisk ją niekuomet nuvyst,
Neleisk tu niekam ją nuskint.
Ji gali meilę išprašyt —
Jam duok ją, ir pamėgink.

Jo meilė bus tik tau tada,
Nes rausvi lapai jam šnabždėjo:
"Mylėk ją širdimi tyra,
Nes Dievas taip tikrai norėjo."

Per aspera, ad astra...

„Linkime, kad... pasidarytų kelrodžiu visiems klaidžiojantiems gyvenimo jūroje."
(Quo Vadimus?)

Arūnas Liulevičius dar nebaigęs gimnazijos įstojo į University of Chicago ir nuo 1952 iki 1954 paruošė Bachelor of Arts laipsnį. 1957 m. gavo Master of Science laipsnį iš matematikos, ir 60 m. gavo matematikos Doctor of Philosophy. Tarp 1952 ir 1960 metų Arūnas Liulevičius turėjo U. of C. stipendiją, buvo U. of C. Fellow, William R. Harper Fellow ir National Science Foundation Co-op Fellow. Universitete buvo priimtas į American Mathematical Society, Mathematical Association of America, Phi Beta Kappa, Sigma Chi, ir American Association for Advancement of Science.

Dr. Liulevičius yra ateitininkas nuo 1946 metų. Kun. A. Lipniūno kuopos kūdikystėje buvo jos vice-pirmininkas ir dabar vėl grįžo į kuopą, kaip jos globėjas. Tarp vice-pirmininko dienų ir globėjo nuveikė labai daug darbų: 1954 ir 1956 buvo SAS draugovės valdyboje; 1957 priklausė SAS CV; buvo LSS narys; rašė straipsnius į Ateitį ir Draugą; priklauso Sūkurio administracijos kolektyvui. „Jo pedagogiški ir psichologiški sugebėjimai bei praktika su jaunimu nulėmė, kad jam buvo pavesta keliose visokio amžiaus ateitininkiško jaunimo stovyklose komendanto bei vadovo pareigos". (Quo Vadimus?)

Dr. Liulevičius „...individualistų konkurse laimėtų pirmą vietą." (Quo Vadimus?).

Diana Papievytė iš vokiečių kalbos ir muzikos gavo Bachelor of Arts laipsnį iš University of Connecticut. Diana tris metus buvo ant Dean's list

ir gavo assistantship dėstyti vokiečių kalbą ir ruoštis magistro laipsniui tam pačiame universitete. Priklausė Mu Phi Epsilon-Honorary Music Sorority, Newman Club, German Club ir buvo Lietuvių klubo pirmininke. Toliau panelė Papievytė veikė kaipo Hartfordo Studentų Ateitininkų skyriaus sekretorė, Lietuvių Studentų skyriaus iždininkė ir pirmininkė, ir Rytinio Skaučių Rajono Vadeivos sekretorė.

Verutė Stančiutė, cum laude baigusi Maryville College of the Sacred Heart gavo Bachelor of Science laipsnį iš matematikos. Dabar panelė Stančiutė užima System Service Representative vieta I. B. M. kompanijoje. Universitete Verutė buvo priimta Phi Mu Epsilon Math. Honors Fraternity ir buvo aprašyta "Who's Who in the American Colleges and Universities", Post Dispatch, Globe Democrat ir E. St. Louis Journal. Priklausė Marijos Sodalicijai, Glee Club, Fine Arts Club ir buvo Accolade (Honors) sekretorė. Taip pat buvo Science Club sekretorė ir International Club chairman.

Algirdas Gladkauskas gavo iš Wayne State University Bachelor of Arts laipsnį. Algirdas priklausė Detroito Dramos Mėgėjų Būreliui, Studentų Skyriui ir buvo S.A.S. Detroito draugovės pirmininkas.

Alfonsas Dzikas gavo Bachelor of Mechanical Arts laipsnį iš Mechanikos inžinerijos. Alfonsas buvo gavęs Lions Club Scholarship Award. Universitete pirklausė Newman Club, Society of American Military Engineers ir Reserve Officers Association. Alfonsas gerai pažįstamas ir amerikiečių tarpe, nes dažnai yra koncertavęs pianinu lietuvių ir amerikiečių visuomenei. 1961 m. sausio mėn. Alfonsas išeina į kariuomenę — karininko

laipsniu, ir po to žada tęsti studijas. Alfonsas priklauso Lietuvių Studentų Sąjungai ir yra vienas iš veikliausių Studentų At-kų sąjungos narių, buvęs New Yorko draugovės iždininkas ir po to pirmininkas. Du metus veikė kaip moksleivių berniukų globėjas, ir 58 m. buvo MAS stovyklos berniukų vadovas ir SAS vasaros stovyklos komendantas.

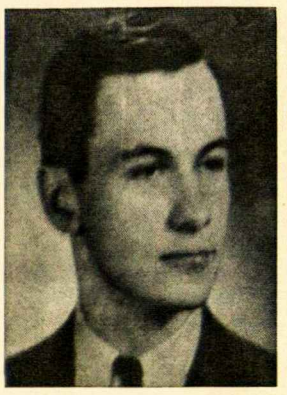

Šarūnas Nastopka per tris metus paruošė Bachelor of Engineering Science Civil Engineering srityje. Baigęs Baltimore Polytechnic Institute tiesiai įstojo į antrus metus John Hopkins universitete, kuriame per du metus gavo Engineering Scholarship. 1958-59 buvo American Society of Civil Engineers sekretorius. Šalia mokslo, Šarūnas buvo aktyvus ir sporte, žaizdamas futbolą (soccer) universitete.

Vita Kriaučiūnaitė, lankiusi University of Illinois ir Illinois Institute of Technology, vasario mėn. paruošė Bachelor of Science laipsnį iš bakteriologijos ir dabar užima Research Assistant vietą Illinois medicinos mokykloje. Vita baigė Chicagos Lituanistikos Mokyklą, priklausė Chicagos At-kų draugovei ir buvo valdybos narė. Taip pat pirklausė Lietuvių Studentų Sąjungai Chicagos ir Urbanos skyriuose, kuriuose buvo valdybos narė.

Roma Marija Staniškytė. Notre Dame College studjavusi biologiją ir chemiją, paruošė Bachelor of Science laipsnį su pagyrimu. Universitete priklausė College Athletic Association ir Sigma-Sigma Science Club. Lietuvių veikloje panelė Staniškytė pasireiškė tris metus būdama Studentų At-kų draugovės valdyboje. Priklauso Lietuvių Studentų Sąjungai, Čiurlionio ansambliui, „Žaibo" sporto klubui ir Lietuvių Bendruomenei. Roma dabar turi įdomų darbą vaistų fabriko laboratorijoj, bet tolimesnių planų dar neturi.

Saulė Liulevičiūtė gavo Bachelor of Science laipsnį iš chemijos Mundelein College Chicagoje. Panelė Liulevičiūtė baigė universitetą cum laude, buvo ant Dean's list keturis metus ir gavo chemijos honors. 1959 m. iš Univ. of Southern Cal. laimėjo pirmą premiją už straipsnį apie Kolloidinę Chemiją, ir toliau gavo research assistantship iš to paties universiteto kolloidinės chemijos

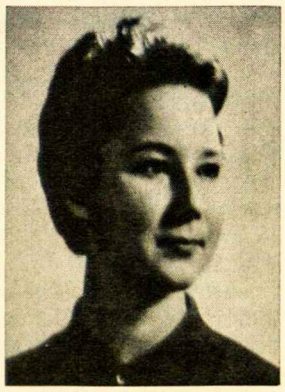

studijavimui. Panelė Liulevičiūtė yra at-kė nuo 1948 m., buvo Kun. A. Lipniūno kuopos sekretorė 1953 ir 55 m., ir 1954 m. buvo vice-pirmininkė. SAS Chicagos draugovės labai aktyvi narė, ji buvo sekretorė 1957 m. ir socialinių reikalų vedėja 1959 m. Nuo 1958 iki 1960 buvo Draugo At-kų skyriaus redaktorė. Saulė taip pat mėgsta knygas ir tenisą.

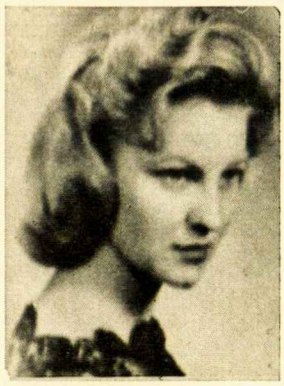

Dalia Mikaitė cum laude baigė University of Detroit su Bachelor of Philosophy iš anglų kalbos ir taip pat gavo gimnazijos mokytojos pažymėjimą. Universitete per visus metus buvo ant Honor Roll ir gavo U. of D. Honor of Organization Council pažymėjimą. Dalia buvo pakviesta į Lambda Iota Tau Literary Honor Society. Dabar priklauso Michigan Council of Teachers of English. Rudenį pradės mokytojauti gimnazijoje ir po metų tęs studijas magistro laipsniui. Panelė Mikaitė pradžios mokyklos laikais buvo skautė, vėliau tapo ateitininkė ir du metus buvo kuopos iždininkė. SAS kelis metus buvo revizijos komiteto narė. 1958-59 m. buvo SAS CV vidaus reikalų sekretorė. Kaip po LSS nare 1957-58 m. buvo Detroito skyriaus sekretorė ir 58-59 m. LSS CV revizijos komisijoj. 1959 m. buvo mergaičių vadovė mergaičių ir MAS stovyklose, ir 1960 m. buvo mergaičių vadovė ir dainų mokytoja. Dalia taip pat priklauso Dramos Mėgėjų Sambūriui ir Detroito tautinių šokių grupei, Šilainei.

Janina Katelytė, 1956 m. baigusi Maria H. S. Čikagoje, gavo Bachelor of Arts laipsnį kalbų srityje iš Mundelein Universiteto. Panelė Katelytė buvo priimta į Alfa Mu Gamma National Honor Society, yra Korp! Giedra narė, nuo 1958 m. buvo M.A.S. C.V. Mergaičių skyriaus vedėja, priklauso Sūkurio redakcijos kolektyvui, ir yra vyresniųjų mergaičių būrelio globėja Ciceroje. Janina yra rašiusi straipsnius į Ateitį ir į Draugą. Jos mėgiamiausieji laisvalaikio užsiėmimai yra skaitymas, muzika ir rankdarbiai. 1955 m. baigė Augštesniąją Lituanistikos Mokyklą Čikagoje .

Valentina Pajaujytė, studijavusi pedagogiką - anglų kalbą Wayne State University Detroite, gavo Bachelor of Arts laipsnį 1960 m. Sausio mėnesyje. Valentina toliau tęs mokslą dirbdama magistro laipsniui University of Michigan. Universitete panelė Pajaujytė priklausė Newman Clu þ ir Vokiečių klubui. Baigusi Detroito Lituanistikos Mokyklą 1950 m., lietuviškoje veikloje pasireiškė priklausydama Lietuvių Studentų Sąjungai, kurioje ji dabar yra Kontrolės Komisijos narė. Priklauso Detroito S. A. S. draugovei, kurioje tris metus buvo sekretorė. 1959 m. tas pačias pareigas buvo ėjusi S.A.S. C.V. Valentina taip pat priklausė lietuvių tautinių šokių grupei „Šilainė".

Jūratė Pauliukonytė, 17 metų, gyvenanti 9 Aetna St., Worcester, Mass., lankė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą iki 1956 metų, Putnam Catholic Academy, Putnam, Conn. iki 1959 metų, ir baigė Worcesterio Classical gimnaziją 1960 metais, lankė lituanistines pamokas visus tris metus Putname, lankė šeštadieninius kursus Assumption College, Worcester „U. S. in World Affairs". Jūratė uoliai priklauso ateitininkams, Putname buvo sekretorė ir pirmininkė, Worcesteryje sekretorė, laisvai ir naudingai leidžia laisvalaikį. Jūratė žada studijuoti politinius mokslus Georgetown University, Washington 7, D.C., iš kurio universiteto yra gavusi 500 dolerių stipendiją mokslui tęsti.

Aldona Šermukšnytė, 17 metų, gyvenanti 45 Coral St., Worcester, Mass., baigė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą 1957 metais, Worcesterio Lituanistinę Mokyklą, Worcesterio Classical gimnaziją 1960 metais, žada studijuoti Becker College business administration. Aldona buvo Prof. Stasio Šalkauskio kuopos pirmininkė, priklauso vyčiams, mokyklos istorijos klubui. Ji priklauso Worcesterio lietuvių sporto klubui „Vytis" krepšinio ir tinklinio komandoms, domisi geromis knygomis.

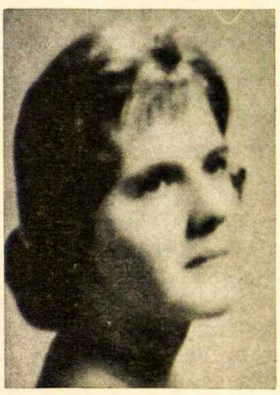

Irena Štaraitė, 17 metų, gyvenanti 15 Standish St., Worcester, Mass., baigė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą 1957 metais, Worcesterio Classical gimnaziją 1960 metais, kur yra laimėjusi National High School Poetry Association Award už eilėraštį, žada studijuoti Becker Junior College — executive secretary, yra gavusi 150 dolerių stipendiją iš kolegijos. Irena priklauso ateitininkams, jūrų skautėms, sporto klubui, kur žaidžia krepšinį; taip pat mėgsta piešimą.

Albina Burdulytė, 18 metų, gyvenanti 23 Mendon St., Worcester, Mass., baigė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą 1957 metais, Worcesterio Classical gimnaziją 1960 metais, žada studijuoti Becker Junior College — executive secretarial. Albina priklauso ateitininkams ir mėgsta geras knygas.

Algimantas Mykolaitis, 19 metų, gyvenąs 3119 "T" Street, Omaha 7, Nebraska baigė pradžios mokyklą Volksschule, Muenchen, Vokietijoj, išėjo pilną kursą Vargo lituanistinės mokyklos 1958 metais, lankė Wittelsbacher gimnaziją Muenchene iki 7-15-58, Vasario 16 gimnaziją iki 4-21-59, ir baigė South gimnaziją Omaha 6-14-60. Baigdamas 5 sk. pradžios mokyklą Algimantas yra gavęs garbės atžymėjimą, kaipo geriausias bėgikas. Jis priklausė vyr. skautų būreliui Muenchene, eidamas skiltininko pareigas. Vasario 16 gimnazijoje priklausė oro skautų bei ateitininkų būreliams. Omahoje įstojo į at-kų būrelį. Vokiečių gimnazijoje priklausė futbolo bei krepšinio komandoms (kaip geriausias žaidėjas). Taip pat buvo įsijungęs į sportą Vasario 16 Gimn. Laisvalaikį daugiausia skiria sportui. Vasario 16 Gimn. buvo laikomas geriausiu lotynų kalbos žinovu. Liepos 6, 1949 įstojo į skautus Rebdorfe, Vokietijoje.

Zigmas Šermukšnis, 19 metų, gyvenęs 45 Coral St., Worcester, Mass., baigė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą 1957 metais, Worcesterio Lituanistinę Mokyklą, Worcesterio Classical gimnaziją 1960 metais kur buvo keletą kartų pasižymėjęs lengvosios atletikos tarpmokyklinėse bėgimo rungtynėse. Zigmas priklauso ateitininkams, vyčiams, skautams - vilkiukų skiltininkas; sakosi mėgstąs sportą. Jis žada studijuoti braižybą Worcesterio Technical School.

Liucija Baškauskaitė, 17 metų, gyvenanti 228 Sawtell Ave., Brockton, Mass., baigė Šv. Kazimiero pradžios mokyklą 1956 metais, St. Patrick gimnaziją 1960 metais kur buvo klasės pirmininkė ir buvo išrinkta iškalbingiausia gimnazijoje (Best public speaker and debater), baigė Brocktono lituanistinę mokyklą 1960 metais. Liucija yra gavusi Veterans of Foreign Wars stipendiją lankyti Stonehill College. Ši buvusi sekretorė Vyt. Endziulaičio

moksl. at-kų kuopos laimėjo "Voice of Democracy" Contest, priklauso: „Dainava" sporto klubui, Šv. Kazimiero parapijos chorui, Bostono mišriam chorui. Liucija rašo, kad labai mėgstanti žaisti su savo maža sesute. Ji žaidė tinklinį mokykloje, lankė T. Babuškinaitės baleto studiją; dabar mokosi pianinu skambinti pas komp. Julių Gaidelį.

Antanas Breimeris, 18 metų, gyvenąs 2009 W. 69th Place, Chicago, Illinois, baigė Nativity B.V.M. pradžios mokyklą, St. Rita gimnaziją 1960 metais, kur gavo Gold Certificate už

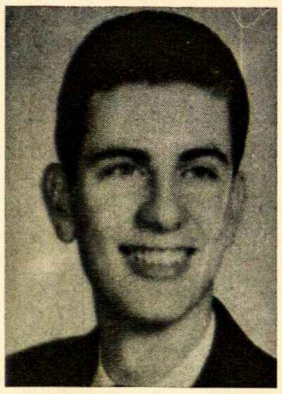

„A" vidurkį ir 8 Silver Certificates už „B" vidurkį. Antanas priklausė revizijos komisijai at-kų kuopoj, mėgsta baseball, football ir krepšinį, taip pat mėgsta klausytis jazz.

Giedrė Bajorūnaitė, 18 metų, gyvenanti 16210 Ilene, Detroit 21, Michigan, baigė Gesu pradžios mokyklą 1956 metais, baigė Detroito Lituanistinę Mokyklą 1957 metais, baigė Immaculata gimnaziją magna cum laude, kur priklausė National Honor Society. Giedrė priklauso ateitininkams nuo 1953 m., buvo savo kuopos sekretorė ir korespondentė, buvo mergaičių būrelio sekretorė ir pirmininkė, rašinėja korespondencijas į Ateitį ir Draugą; ji dalyvavo sporte mokykloje ir stovyklose, be to, dar mėgsta pianinu skambinti. Giedrė žada studijuoti pedagogiką University of Detroit.

Jonas Pauliukonis, 17 metų, gyvenąs 44 Penn Ave,. Worcester, Mass., baigė Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklą 1957 metais, Worcesterio Lituanistinę Mokyklą, Wor-

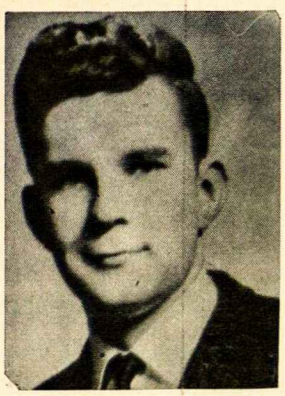

cesterio Classical gimnaziją 1960 metais, žada studijuoti matematiką Massachusetts University. Jonas priklauso ateitininkams, vyčiams, ir skautams, taip pat priklauso Worcesterio lietuvių sporto klubui „Vytis", krepšinio žaidėjas.

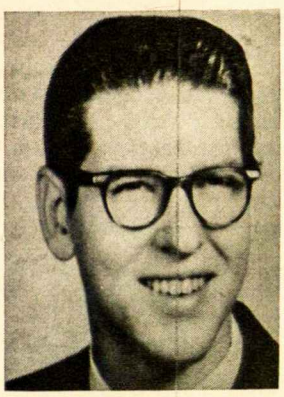

Jonas Račkauskas, 18 metų, gyvenąs 5725 So. Artesian Ave., Chicago 29, Illinois, baigė Nativity B. V. M. pradžios mokyklą 1956 metais, baigė Chicagos Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą 1959 metais (dabar lanko Pedagoginį Institutą), baigė St. Rita gimanziją 1960 mt., kur 3 semestrus buvo ant Honor Roll ir gavo For God And Country Emblem, 3 gold bar Library Patch. Yra steigėjas ir pirmininkas „For God and Country" (anti - komunistinė org.), priklauso — CISCA, Camera Club, Library, Ritan redakcijoje, ateitininkams, Ramovės klubui, dalyvavo 1960 ideologiniuose kursuose, iždininkas pietų Chicagos Cardinal Mindszenty Foudation. Jonas yra Sūkurio vyriausias redaktorius, C.A.L.M. metraščio fotografas, Sūkurio knygų skyriaus redaktorius, paruošė dainorėlį Daug daug dainelių, rašo trumpus straipsnius į Tėviškės Žiburius ir Studentų Gaires. Jonas renka entomologinius gyvius, knygas, fotografuoja, ir vykdo bendrus bandymus zoologijoje, priklauso Jubiliejiniam Ateitininkų Kongresui Rengti Komitetui, Ūkio Komisijai, Banketo Komisijai.

Jonas Skirgaudas, 18 metų, gyvenąs 16263 Lilac, Detroit 21, Mich., baigė Gesu pradžios mokyklą, lankė Detroito lituanistinę mokyklą, 1956 metais, baigė University of Detroit gimnaziją 1960 metais, kur gavo Honor medalį. Jonas buvo iždininkas ir vice-pirmininkas atkų kuopos, taip pat jis žaidžia krepšinį už Detroito Kovą.

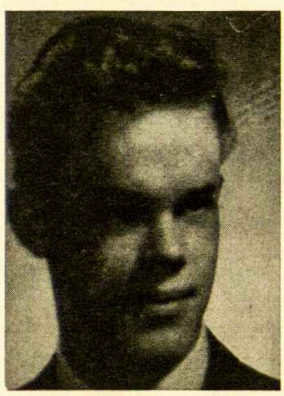

Remigijus Sužiedėlis, 18 metų, gyvenąs 68 Glendale St., Brockton 39, Mass., baigė Šv. Kazimiero pradžios mokyklą 1956 m., Šv. Antano gimnaziją (Kennebukport, Maine) 1960 metais, lankė Broktono šeštadieninę lituanistinę mokyklą, buvo Honor Student visus keturius metus, gavo Trustee Scholarship of Northeastern University, kur studijuos elektros inžineriją bei elektroniką. Remigijus buvo MAS Vyt. Endziulaičio kuopos pirmininkas 1 m., Kennebunkporto MAS Prano Dovydaičio kuopos pirmininkas 3 m., buvo ateitininkas aštuonius metus. Patinka krepšinis, ledo rutulys ir tenisas, muzika, fotografija ir bendras sportas. Mokykloje Remigijus priklausė chorui, vokiečių klubui, meno klubui, orkestrui (1st trumpet) ir trečiajam ordinui.

Rimantas Repšys, 18 metų, gyvenąs 5640 South Ada St., Chicago 36, Illinois, baigė Nativity B.V.M. pradžios mokyklą 1956 metais, lankė ir baigė St. Ignatius gimnaziją 1956, 1958 - 1960 metais, kur priklausė Honor Roll mokslo metų sąraše, baigė Chicagos Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą 1959 metais, laimėjo National Merit Honorable Mention, laimėjo Illinois State Honorary stipendiją fizikai - matematikai studijuoti Loyola University. Rimantas priklauso ateitininkams nuo 1954 metų, buvo Kun. Alfonso Lipniūno kuopos vice-pirmininkas, mokykloje priklausė teniso ir radijo klubam bei šachmatų klubui. Jis yra Sūkurio skyriaus redaktorius, buvo vyriausias redaktorius Quo Vadimus (Lipniūno kuopos 10 metų jubilėjinis leidinys). Mėgsta lauko ir stalo tenisą, šachmatus, geras knygas, bei klausytis gerą muziką.

Vytautas Jusionis, 18 metų, gyvenąs V. A. Hospital, St. Louis, 25, Mo.,

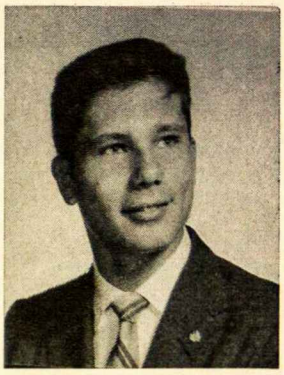

baigė St. Cecilia pradžios mokyklą, lankė Cicero, Ill. lituanistinę mokyklą, 4 metus, baigė St. Mary gimnaziją, kur buvo Honor Roll sąraše 4 metus, priklausė matematikos honor society, lotynų kalbos honor society, laimėjo pirmą ir antrą premiją 1959 ir 1960 metais. St. Mary talent show skambino National Piano-Playing Auditions: national and state member, priklausė sodality, National Federation of Music Clubs, PHI KAPPA THETA. Vytautas mėgsta football, lengvąją atletiką, ir intramurals, fotografiją, ir muziką. Jis rengiasi tęsti mokslą inžinerijoje Columbia University, School of Mineral Metallurgy, Rolla, Mo.

Gražina Vaitkutė, 17 metų, gyvenanti 565 Washington Place, East St. Louis, Ill., baigė N. Šv. P. Marijos Prasidėjimo lietuvių parapijinę pradžios mokyklą 1956 metais, lankė Immaculate Conception lituanistinę mokyklą, baigė Notre Dame Academy, Belleville, Ill., buvo „Homemaker of the Year" 1959 - 1960 m., gavo du garbės pažymėjimus už iškalbą, priklausė dramos klubui,

buvo Garbės Mokinių sąraše visus 4 metus gimnazijoje. Gražina taip pat ėjo sekretorės ir iždininkės pareigas po vienerius metus, rašė mokyklos laikraštyje „Red-A-Wee", buvo Notre Dame Academy korespondente 1959 - 1960 m. vietos amerikiečių dienraščiui, buvo redaktorė mokyklos laikraščio paskutiniais metais, dalyvavo regionalinėje spaudos konferencijoje Webster College paskutiniaisiais metais gimnazijoje. Gražina mėgsta knygas ir plokšteles — klasikines ir pusiau klasikines; ji rengiasi studijuoti žurnalistiką St. Xavier College, Chicago, Ill.

Violeta Juodakytė, 17 metų, gyvenanti 1626 St. Clair Ave., East St. Louis, Illinois, baigė Immaculate Conception pradžios mokyklą 1956 metais, St. Teresa Academy 1960 metais, kur buvo 4 metus ant Honor Roll ir gavo 4 metų stipendiją į University of Illinois mediciną studijuoti. Violeta yra gavusi U.I.F. Clara Y. Shaw fondo vienkartinę sumą metams 150 dolerių, pirmą premiją už Civil Defense Essay, antrą premiją už East St. Louis All-America Poster Contest. Violeta dar priklauso Glee Club, Catholic Students Mission Crussade ir yra priimta University Honors Programs (James Scholars' Program), gavo A. P. S. L. Awards per keturius metus gimnazijoje, dalyvavo Competitive Nationwide Latin Examinations. Ši pasižymėjusi ateitininkė buvo savo kuopos vice-pirmininkė dvejus metus, savo gimnazijos vice-pirmininkė, bendradarbiavo mokyklos leidinyje Star; savo likusį laiką Violeta skiria knygoms, piešimui ir muzikai.

Regina Zebertavičiūtė, 18 metų, gyvenanti 842 Glenmore Ave., Brooklyn 8, New York, baigė šv. Ritos pradžios mokyklą 1956 metais, lankė Maironio Šeštadieninę mokyklą 1950-1954 m., baigė Jamaica Vocational gimnaziją 1960 metais. Regina įstojo į ateitininkus 1957 metais, gavo stipendiją iš Women's Auxilliary to the Medical Society of the County of Queens Inc. studijuoti toliau Bellevue School of Nrusing; be to, jai dar labai patinka geros knygos.

Regina Bataitytė, 18 metų, gyvenanti 7264 Bruno St., St. Louis, Mo., baigė St. Luke's pradžios mokyklą, Mercy High School, kur buvo trejus metus Honor Roll sąraše, žada studijuoti Fontbonne College, St. Louis, Mo. Regina, beskaitydama ir bežaisdama krepšinį ir tenisą, priklauso Šv. Kazimiero At-kų kuopai, E. St. Louis ir vietos mokyklos organizacijoms.

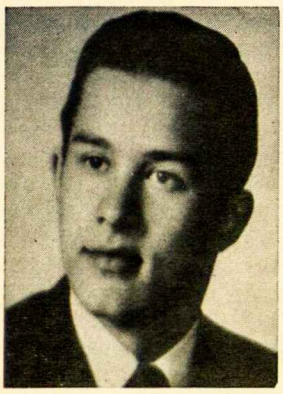

Saulius Damušis, 18 metų, gyvenąs 8050 Hartwell, Deroit 28, Michigan, baigė Šv. Jurgio pradžios mokyklą Clevelande 1956 m., kur lankė lituanistines pamokas, University of Detroit gimnaziją Detroite, kur buvo Honor Student daugelį semestrų 1960 metais, žada studijuoti geo-fiziką. Saulius priklauso ateitininkams nuo 7 metų amžiaus, buvo kuopos pirmininkas Detroite, priklauso Detroito sporto klubui Kovas. Jis mėgsta krepšinį, bėgimą, „skindiving" bei geras knygas; taip pat reiškiasi stovyklos laikraščiuose.

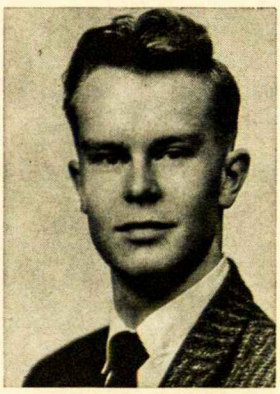

Petras Kaufmanas, 18 metų, gyvenąs 6942 So. Rockwell, Chicago 29, Illinois, baigė Nativity B.V.M. pradžios mokyklą 1956 metais, St. Rita gimnaziją su Honors 1960 metais, priklausė National Honor Society, gavo Illinois State Scholarship, gavo U. S. Industries, Inc., Scholarship. Petras buvo skautas 1954 m., ateitininkas 1956-1960 m., kur priklausė revizijos komisijai, buvo iždininkas ir pirmininkas, priklausė Sūkurio administracijos kolektyvui. Petras žada studijuoti fiziką Loyola University, taip pat mėgsta knygas ir gimnastiką.

Rimgailė Kucinaitė, 18 metų, gyvenanti 71 Glendale St., Brockton, Mass., baigė Šv. Kazimiero pradžios mokyklą 1956 metais, Putnam Catholic Academy 1960 metais magna cum laude ir buvo klasės valedictorian, Nekalto Prasidėjimo seselių bendrabučio lituanistinį kursą ir laimėjo 1959 m. bendrabučio stipendiją mokslui, laimėjo L. R. K. S. trečią premiją už rašinį. Rimgailė priklausė MAS Putnamo Barboros Žagarietės kuopai, kurioje vienais metais ėjo sekretorės pareigas ir praeitais metais pirmininkės pareigas. Ši energinga ateitininkė žada studijuoti Annhurst kolegijoje psichologiją; Rimgailė skaito, rašo, plauko, žaidžia stalo tenisą ir yra pareiškusi, kad jai labai nepatinka anketos.

Saulė Buivydaitė, 18 metų, gyvenanti 16831 San Juan Drive, Detroit 21, Michigan, baigė Gesu pradžios mokyklą 1956 metais, Immaculata gimnaziją 1960 metais, lankė ir baigė Detroito Šeštadieninę Mokyklą 1955 metais. Saulė baigusi gimnaziją cum laude rengiasi studijuoti odontologiją University of Detroit. Priklausiusi skautų organizacijai ir ėjusi adjutantės pareigas, dabar Saulė yra at-kių mergaičių būrelio pirmininkė. Reiškiasi spaudoje, dalyvauja sporte; lanko Detroito Konservatoriją ir priklausė gimnazijos orkestrui. Mėgsta smuiku groti.

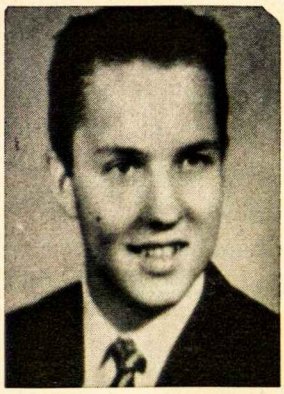

Raimundas Čerškus, 18 metų, gyvenąs 919a Baugh Ave., E. St. Louis, Ill., baigė Nekalto Prasidėjimo pradžios mokyklą 1956 m., Assumption gimnaziją 1960 m. kur buvo Honor Roll sąraše visus 4 metus, gavo stipendiją iš Illinois State Scholarship Commision, stipendiją į Washington University iš St. Louis Mo. Raimundas žada studijuoti mediciną; be to, jis priklausė Sodality, buvo sekretorius net keturių mokyklos sąjungų. Jis mėgsta bowling, lengvą atletiką, atletiką, football, tenisą ir krepšinį kur gavo „Honorable Mention for All-state".

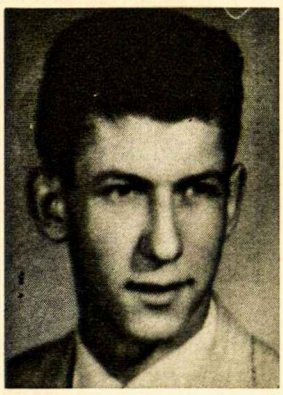

Romas Valeika, 18 metų, gyvenąs 1215 N. 15 St. East St. Louis, Ill. baigė Immaculate Conception pradžios mokyklą 1956 metais, Assumption gimnaziją 1960 metais, lankė lituanistines pamokas pradžios mokykloje ir per vasarą, buvo Honor Roll Student per 4 metus, gavo Illinois State Scholarship į St. Louis University, gavo Athletic Scholarship (Basketball) į St. Joseph's College. Romas žada studijuoti Aeranautical Engineering St Joseph College, mėgsta krepšinį, tenisą ir futbolą.

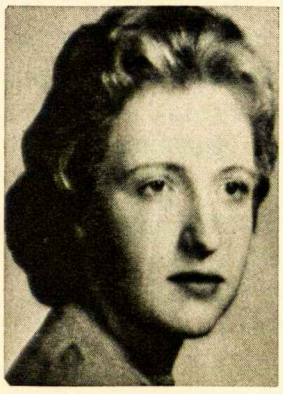

Roma Bironaitė, 17 metų, gyvenanti 9112 Dixie, Detroit 39, Michigan, baigė Woodrow Wilson Junior High 1957 m. sausio mėn., Westeen gimnaziją 1960 m. sausio mėn., žada studijuoti biznį. Roma, kaipo uoli ateitininkė skiria savo laisvą laiką knygoms.

Irena Brokaitė, gyvenanti 2359 Green, Detroit 9, Michigan, baigė St. Anthony pradžios mokyklą 1956 metais, Holy Redeemer gimnaziją 1960 metais, baigė 3 skyrius Lituanistinės Mokyklos New Yorke. Irena yra gavusi premiją už pasižymėjimą chemijoje, visus keturius metus buvo Honor Student, priklausė National Honor Society, ir gavusi stipendiją į Marygrove College rengiasi tęsti studijas. Gimnazijoje priklausė Student Council, Mathematics Club, ir rašė į mokyklos laikraštį, be to, dar priklausė tautinių šokių grupei. Buvo Cheer leader mokyklos Junior - Senior Games; mėgsta skaityti knygas.

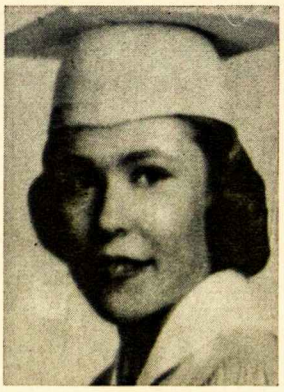

Virginia Kvedaraitė, 17 metų, gyvenanti 324 W. Nevada Ave., Detroit3, Michigan, baigė St. Benedict pradžios mokyklą 1956 metais cum laude ir priklausė National Honor Society, žada studijuoti biologiją University of Detroit. Virginija eina sekretorės pareigas Ateitininkų Organizacijoje, reiškiasi spaudoje, dalyvauja sporte, be to, mėgsta skambinti pianinu ir lanko Detroito Konservatoriją.

Zita Vingelytė, 18 metų, gyvenanti 3102 "T" Street, Omaha 7, Nebraska, baigė Šv. Antano pradžios mokyklą 1956 m., South High School 1960 m., kur buvo visą laiką Dean's List ir pirklausė National Honor Society, žada įstoti į Creighton University, College of Arts and Sciences. Zita priklauso tautinių šokių grupei, ateitininkams, Bendruomenės Chorui, skautams, Spanish Club, Studentų Grupei ir Bowling League; be to dar uoliai skaito knygas ir siuvinėja.

Vita E. Tallat-Kelpšaitė, 17 metų, baigė Benedictine Avademy Paterson, N. J.

1960 metais. Ši ateitininkė jau nuo 1956 metų uoliai reiškiasi organizaciniam darbe. Vita žada studijuoti kalbas, pagrinde prancūzų ir ispanų, Marymount College, New York, kur jau yra įsirašiusi į SAS New Yorko draugovę.

Marija Petrikonytė, 17 metų, gyvenanti 3428 "V" Street, Omaha 7, Nebraska, baigė Šv. Antano pradžios mokyklą 1956 m., Mercy High, 1959 m., St. Joseph's Academy 1960 m. pirmąja mokine, dabar studijuoja Greighton Universitete ir žada jį baigti. Marija priklauso ateitininkams, Bendruomenės Chorui, Omahos Studentams, skautams, Sodality, žaidė tinklinį mokykloje, skaito knygas ir domisi muzika.

Margarita Petrikaitė, 17 metų, gyvenanti 1823 Baugh Ave., East St. Louis, Illinois, baigė Immaculate Conception pradžios mokyklą 1956 metais, St. Teresa Academy 1960 metais su atžymėjimu už gerą mokymąsi (4 metus buvo ant Honor Roll), lankė lituanistines pamokas pradžios bei vasaros mokyklose. Margarita, buvusi iž-

dininkė at-kų kuopoj, rengiasi tęsti studijas St. Xavier College, Chicagoje, kaipo gailestingoji sesuo; be to, dar mėgstanti pianinu skambinti.

Teresė Sakalauskaitė, 19 metų, gyvenanti 1312 Penn. Ave., East St. Louis, Illinois, baigė Immaculate Conception pradžios mokyklą, St Teresa Academy, lankė lituanistines pamokas pradžios mokykloje, žada studijuoti School of Nursing, St. Louis City Hospital. Teresė buvo visus keturius metus Honor Roll sąraše, gavo Latin Award trejus metus, priklauso Šv. Kazimiero at-kų kuopai, CYC, CYO, CSMC, be to, dar Teresė reiškiasi rankdarbiais.

TĖVIŠKĖS NAKTIS

LIAUDA

Naktie, paukščio sparnu tu užgaubus,
Gęstančią saulę ledinio dangaus,
Lange parymai, lyg motina laukus
Aido pargrįžtančių žingsnių sūnaus.

Naktie, beribių gelmių tavo akys
Atviro juodos kaip žemės sultinga dirva.
Jose — šviesios, nekaltos plaštakės,
Skęsta žvaigždės lig šiol negirdėta daina.

Naktie, ant tavųjų rankų pasvirus
Nurimo išsekus našlaitė gamta.
Neramiais plaukais jos, it skaidriais
upeliais,
Žaisdama tavoji sruvena ranka.

Ir mano širdy sruveni, Naktie, tu
Bendrasesės, mylimosios vardu —
Nes tik palikęs saulę, drugį ir žiedą,
Tavin įsimąstęs save rasti galiu...

Atskleista knyga

Prisimenu vieną saulėtą Velykų atostogų rytą. Buvo tai prieš keliolika metų, Vokietijoje. Mūsų stovykla buvo klonyje, sename vienuolyne, prie tyliai, rudai — žaliu vandeniu plaukiančios upės. Į klonį žvelgė Bavarijos Jura kalnai: vakarinis miško skarą užsimetęs, gi rytinis status, kalkakmenio uolomis išsidabinęs, kurios iš toli atrodė kaip pilko vaško žvakės. Ant vienos tokios uolos varveklio sėdėjau aš, žieminį švarką atsisagstęs, gerdamas jau šiltą pavasario saulę. Ant kelių gulėjo romanas, kurį prieš pora dienų buvau pasiskolinęs iš gimnazijos knygyno. Knygos puslapiuose aš vaikščiojau saulės nušviestame Pompėjos mieste, tik retkarčiais pažvelgdamas į įtartinus Vezuvijaus dūmus. Verčiant puslapius dažnai pajusdavau tą gamtos šventišką tylą: verpetais besiritančius saulės spindulius, milžiniškus kalnų krokusus, kurių žiedai violetinėmis puokštėmis dabino pilką, šiltą, vėjo ir lietaus nulygintą uolą.

Knygos skaitymas pasiliko švente iki dabar. Kaip kitaip ir gali būti? Ar gali ramiai sakyti, kad knyga yra vitaminai — koks sudvasintas žuvelių aliejus, — kurie šeriami jaunuoliui, kad šonkaulius sutvirtintų? Kiekviena savo vardo verta knyga dvelkia šventės nuotaika: jos autorius rašydamas jaučia, jog per jo petį į jo plunksną žvelgia kartų kartos. Jo knygos puslapiuose užrašyta daina skamba taip pat džiaugsmingai, atvertus knygą nuo dulkėtos bibliotekos lentynos po šimto metų, kaip tą dieną, kai ji gimė iš rašytojo plunksnos.

Knygų pasaulis

Prisimenu knygą, kuri parašyta žmogaus, kuris knygas mylėjo: *Christopher Morley "Parnassus on Wheels"* ir jos tąsa *"The Haunted Bookshop"*. Perskaitęs jas dvi, gal aiškiau suprasi, kodėl pasaulyje tiek daug žmonių, kurie knygomis gyvena. Morley knygose nerasi gilių įžvalgų į žmogaus pasąmonę, bet to ir nereikia, nes meilė knygai turbūt yra žmogaus pati racionaliausia aistra.

Jei ir nesusigundysi atidaryti knygų krautuvę, kaip padaro anų knygų herojus, vistiek apsimokėtų plačiau su knygomis susipažinti: atrasti tas knygas, kurios bibliotekos lentynoje ašaras lieja, tavęs belaukdamos, ir kurių didžiausias

troškimas kada nors patekti į tavo knygų lentyną.. Kaip skaityti, ką skaityti, kaip naudotis biblioteka, gyvai aprašyta knygoje *"The Wonderful World of Books"*, kurią redagavo*Alfred Stefferud,* o prisidėjo straipsniais apie penkiasdešimt asmenų, kurie yra seni knygos draugai. Šią knygą apsimoka įsigyti savo knygynėliui (jei knygynėlio nesi pradėjęs — puiki proga pradėti su šia knyga). Knyga nemaža — 319 puslapių, bet kišeniniam formate kainuoja tik 35 centai (Mentor Book M 82, išleista The New AmericanLibrary of World Literature, Inc., 501 Madison Ave., New York 22, N. Y.). Jei tavo miesto krautuvėse šios knygos nebūtų, gali užsisakyti tiesiai iš leidėjo, nusiųsdamas 35 ct. ir 5 ct. pašto išlaidoms.

Labai naudinga antra, į praėjusią panaši, knyga. Šioji pavadinta *"Good Reading"* ir redaguota Committee on College Reading. Knyga pirmą kartą išleista 1935 metais, o kišeninė laida daug kartų praplėsta ir perredaguota (vėl Mentor Book M 76, kaina 35 ct., išleista aukščiau minėtos leidyklos). Joje pristatoma 1250 įvairiausių knygų: grožinės literatūros, mokslo veikalų. Knygos suskirstytos istoriniais perijodais (pavyzdžiui, yra skyriai apie graikus, romėnus, renesansą), literatūros tipais (amerikiečių, prancūzų, britų romanai), mokslo šakomis (filosofija, psichologija, istorija). Tam, kuris nori nuoširdžiai skaityti, ši knyga pristatys keletą knygų, su kuriomis galėtų pradėti, gi tam, kuris jau yra daug skaitęs, ji bus naudinga pažiūrėti, kiek iš to suminėto tūkstančio jis jau yra perskaitęs (gali tai būti kuklumą ir nuostabą ugdanti patirtis). Šioji knyga irgi rekomenduojama tavo asmeniškai bibliotekai.

Asmeniškas knygynėlis šiuo laiku pradėti baisiai lengva. Keli tūkstančiai knygų yra atspausdinta pigiose, kišeninio formato laidose. Su šiomis ir geriausia pradėti knygynėlį. Kurios knygos verta perskaityti ir įsigyti, daug patarimų duos tos dvi knygutės ir šis skyrius ateinančiuose "Ateities" numeriuose.

Ak, neturiu laiko!

Nekartą skaitėme romanų apie turtingus žmones, kurie nusiperka didžiausias bibliotekas, įriša savo knygas veršio oda, įrašo pavadinimus aukso raidėmis, padeda ant lentynos, ir knygos niekad taip ir neperskaito. Iš jų tieji, kur kiek mokslo ragavo, sako, kad neturi laiko.

Panašiai sakome tu ir aš, kai esame pamokų ir darbų prislėgti: "Taip norėčiau tą knygą paskaityti, bet neturiu laiko!" Vis dėl to taip sakydami klystame, nes laiko galėtume atrasti, jei tik truputį jo paieškotume.

Tvarkoj: mokslo metu važiuoji autobusu į gimnaziją ar universitetą. Važiuodamas skaitai vadovėlį ar nusipirkęs laikraštį. Vietoj to, skaityk knygą: nežinai, kiek knygų per metus galėsi perskaityti tik per tą vieną valandą per dieną! Aha, tik kai kurie žmonės negali, nenori, ar nemėgsta skaityti važiuodami: apie tai tu pats geriausia galėsi spręsti.

Gal skiri laiko televizijai? Jei ši naujovė jau atsibodus, dalį laiko gali skirti knygai. Viena iš knygos dorybių, neužmiršk, yra ta, kad tavo skaitymas nebus nuolat pertraukiamas kokių nors nosies dažų propaganda.

Jei dar vis laiko neturi, daryk savo gyvenime revoliuciją. Peržiūrėk savo dienos tvarką: gal greičiau darbus atliktum, jei anksčiau keltum, anksčiau gultum? Gal per daug laiko praleidi visokiuose mokyklos klubuose? Gal perdaug lenciūgėlio ir krepšinio? Apkarpyk, apgenėk nesigailėdamas. Tavo skaitymas yra gyvybinis reikalas. Paršiukui užtenka, kad šeri žole ir kukurūzais; jaunam žmogui reikia vietos dvasiai išsiplėsti, reikia didelių draugysčių, kurias duoda tik geros knygos.

Kam šitas skyrius?

Viešas tikslas (dėl jo ir redakcija skyrių leidžia žurnale spausdinti) yra supažindinti jaunus ir senus skaitytojus su knygomis, kurios mums patiko, ir paraginti, kad ir jūs jas perskaitytumėte. Iš knygos aprašymo matysite, kurios taikomos gimnazistui, kurios studentui.

Paslėptas tikslas: norime užkrėsti meile knygai; norime, kad šis skyrius taptų lyg pogrindžio organu tiems, kurie jau nuo knygos nebegali atsitraukti. Jei šio skyriaus dėka susipažinsi su rašytoju, kurio mintys ir žodžiai taps tavo gyvenimo dalimi, skyrius savo tikslą bus pasiekęs.

◆◆◆

TRYS SAVAITĖS IŠ ATEITININKIJOS ISTORIJOS

DAINA SKIRMUNTAITĖ

Geriausias jaunystės šaltinis yra ne Floridoje, kur Ponce de Leon kažkada jo ieškojo, bet Dainavoje, kur trijų savaičių bėgyje visoj stovyklavietėj klegėjo, dūzgė vaikų spiečius. Diena stovykloje yra savotiškas dvasinis atsinaujinimas, ne tik sąnarių patąsymas. Praleiskime šiokią dieną stovykloje...

"Aš guliu lovoj ir laukiu švilpuko. Paskui girdžiu švilpuką ir greitai apsirengiu mankštai. Po mankštos einam pakelti vėliavą ir valgyti pusryčių". Šitaip Arūnas Brizgys apibūdina prasidedančią dieną. Kad būtų lengviau mieguistas akis atverti, Kazys Jankauskas uoliai mankština berniukus, o Rita Šileikaitė mergaites. Žvalūs stovyklautojai, kaikurie dar bežiovaudami, puola nusiprausti, persirengti ir į rikiuotę sustoti. Supynus kasas, užsegiojus sukneles, mergaičių vadovė Dalia Mikaitė atveda mergaites į vėliavos aikštelę, o berniukų vadovas Jonas Šalčius atžygiuoja su berniukų būriu, atsiduodančiu muilo kvapu. Čia Povilas Žumbakis, stovyklos komendantas, pradeda dieną. Garsiai nuskamba "Stovykla ramiai!" Ryto maldą kalba kapelionas kun. J. Duoba. Būrelis, surinkęs daugiausia taškų vakar dieną, pakelia vėliavą ir gauna trofėją, kuris pastatomas ant jų stalo visai dienai.

Toliau Jūratė Jagėlaitė tęsia: „po pusryčių einam į pašnekesius, geriau žinomus kaip pamokas". Neretai jaunas vadoves padrąsina stovyklautojų rimtas "ponia mokytoja". Pagal Jūratę Kutkutę, "atrodo, kad visiems stovyklautojams labai patinka dienotvarkė, ypatingai tie pašnekesiai". Su Audrone Gelažyte vaikai noriai klausosi apie Lietuvos praeitį ir dar maloniau klausinėja ar siūlosi dalintis savo žiniomis.

Per geografijos pašnekesius Irena Valaitytė supažindina stovyklautojus su Lietuvos miestais, upėmis, ežerais. Kad gerklės nenukentėtų nuo tylėjimo per rytinius pašnekesius, stovyklautojams leidžiama išsidainuoti per dainų pamokas. Kadangi vadovės greičiau išsidainuoja negu jų mokiniai, dainas pakaitomis praveda Dalia Mikaitė, Irena Valaitytė ir Daina Skirmuntaitė. Puikiausia proga įrodyti menišką sugebėjimą ir kūrybingumą tai yra darbelių pamoka. Rita Šileikytė stebina mergaites vis skirtingais projektais — tai piešimu, tai gėlių džiovinimu, tai lėlių siuvinėjimu, o Jonas Šalčius, nors ir taip jau pareigomis apsikrovęs, randa energijos su berniukais drožinėti, piešti, daiktelius iš molio lipdyti. Lietuvių kalbos pašnekesiuose stovyklautojai rašo laiškus tėveliams, skaito, deklamuoja, diskutuoja su Aušrele Skirmuntaite.

Nejučiomis prabėga rytas, ir po trumpo apsitvarkymo stovyklautojai renkasi pietų. Pro virtuvės langelį matome mūsų administraciją ir vir tuvės štabą, kurie rūpinasi mūsų dideliais apetitais. Maždaug šiuo laiku visi stovyklautojai apsidžiaugia pamatę Marytę Meškauskaitę, kuri pasirodo su laiškais ir pakietais. „Pietūs yra skanūs. Po pietų turime poilsį; visi kalbasi ir žaidžia..." — Rūta Baublytė. Iš tikro, poilsio metu vyksta pats darbo įkarštis. Per šią valandą vieni ruošiasi vakaro programai, kiti piešia iliustracijas "Uodui", dar kiti rašo korespondencijas į tą patį "Uodą", o redaktorius Vytautas Šimaitis, Viktorija Brazdžionytė, Jūratė Kutkutė ir Bernardas Brizgys baigia pražilti, bandydami visą medžiagą laiku surinkti ir "Uodo" spaustuvei atiduoti.

Šiaip taip pailsėję, stovyklautojai veržiasi į mėgiamiausią dienos punktą — plūduriavimą Spyglyje. Bemirkstančius stovyklautojus prižiūri maudyklos sargai Jonas Skirgaudas, Rimas Brazys, Rimas Rūkštelė, Marytė Meškauskaitė ir komendantas su likusia vadovybe. Šitam malonumui užsibaigus, vaikai grįžta į sovyklos rajoną, persirengia ir po pavakarių sugarma į sporto aikštę, kur Kazys Jankauskas ir Rita Šileikytė perima juos sportui: bėgimui, kvadratui, estafetėm, iškyloms ir žaidimams.

Po dienos darbų pasistiprinę, pavalgę vakarienę, stovyklautojai nuleidžia vėliavą ir susirenka paskutiniam dienos punktui — vakaro programai. Kadangi stovyklautojų tarpe talentų yra devynios galybės, tai kiekvienas vakaras skiriasi nuo praėjusio. Stovyklautojai dalyvauja skaitymo konkursuose, talentų pasirodymuose, vaidina savo televizijos programoje, suruošia Tėvynės minėjimą ir su pakilia nuotaika žaidžia ir dainuoja per linksmavakarius. O apie laužus tai nėra ko bekalbėti. Stovyklautojai ne tiktai suplanuoja ir suvaidina programą, bet taip pat ir laužavietę sutvarko. Užbaigę vakarą, suvalgę naktipiečius, stovyklautojai sustoja vakaro maldai. Taręs žodį, pritaikytą dienai, kapelionas kun. Duoba praveda vakaro maldą ir atsisveikina nakčiai. Stovyklautojai išsiskirsto į namelius ir „paukš-

VARDAI * ĮVYKIAI * IDĖJOS

RAMBYNAS HIUTENFELDE

Tauta visada gyva, kol gyvas jos jaunimas. Jaunimas, tai senosios kartos atžalos, kurios ateitin sužaliuoja, išnešdamas tautos nemirtingumą. Lietuvių tauta irgi nemirtinga. Jos atžalos — jos moksleivijos dalis Hiutenfelde, Vokietijoje, bando palaikyti tautos gyvybę. Ir sekasi. Hiutenfeldo lietuvių gimnazistai gyvuoja, švęsdami senosios tautos šventes, liaudies šventes. Viena tokių, tai senosios tradicinės lietuviškos Joninės.

Jas gimnazijoje atšventėme birželio 23 dieną.

Joninių išvakarėse jauni ir seni gimnazijoje pagyvėjusiais veidais. Kas tai būtų? Gimnazijoje vyksta kažkas nepaprasto, — nekasdieniško. Kur nepažvelgsi, berniukai rankioja sausas parko šakas. Ir kam? Ogi vakariniam Joninių laužui. Pasidairyk į pievas, pilna mergaičių, skinančių ir pinančių žalius vainikėlius. Kiekvienas dirba šiandien, kiekvienas stengiasi kuo nors daugiau prisidėti būsimoms, dar nepergyventoms iškilmėms.

Ir senieji bando šypsotis ir juokauti su jaunimu, tačiau jų veiduose šypsena atskiesta kokiu tai skausmu. Kas gi spaustų jų širdį? Prisiminimai? Kokie? Tikrai. Prisiminimai tų dienų, kada jie jauni savo tėvynėje laužė šakas ir pynė vainikėlius. Jų veiduose kažkaip skausmingai lyg matosi deganti anuometinė Rambyno ar Šatrijos kalnelių ugnis. Jiems šiandien jau to visko nėra. Viskas taip toli... toli... Tik prisiminimai likę lietuvių širdyse.

Kuo Joninės mums lietuviams brangios?

Pagoniškoje Lietuvoje, ši diena buvo „Rasos" šventė. Lietuviai budėdavo nakčia ir laukdavo užkrintančios rasos, kuri turėtų laimės atnešti laukams ir žmonėms. Gamtoje gyvenę lietuviai sugebėjo visokiais žaidimais ir burtais tinkamai šią šventę pagražinti. Šešioliktame šimtmetyje „Rasos" šventė gauna kitą prasmę, būtent, „Žolių" diena. Senieji lietuviai tvirtai tikėjo, kad žolėse pasislepia visokios dvasios, kurios gali žmonėms daug gero padaryti, išgydyti ligas, atnešti sveikatos. Tą dieną surinktos žolės turinčios apsaugoti ir nuo nelaimių ir nuo ligų. Čia suprantama nuostabiai graži tradicija — Joninių nakčia ieškoti paparčio žiedo, kurį saugodavo visokios piktos laumės. Tikrai, lietuviai nedaug laimės turėdavo savo gyvenime.

Jonines švęsdami, lietuviai sukurdavo laužus ir apie juos vaikinai ir merginos šokdavo, dainuodavo ir kibirkštyse stengdavosi įžvelgti savo ateitį.

čių takas mus vilioja už žvaigždynų tolimų" (Stovyklos daina). Diena baigta...

Baigta diena, baigta ir stovykla, ruošta MAS Vakarų Apygardos. Jos pirmininkė dr. J. Meškauskienė atliko ne tik ruošiamuosius darbus, bet taip pat praleido tris rūpesčio ir darbo savaites Dainavoje kaip stovyklos vadovė. Ir dar viena jaunučių stovykla palydėta į praeitį su nuovargiu, juoku ir džiaugsmu, kuris tik vaikams tegalimas. Palydėta į praeitį, tačiau suspėjusi į 79-nias mažas širdeles pasėti grūdą, kuris kada nors subręs.

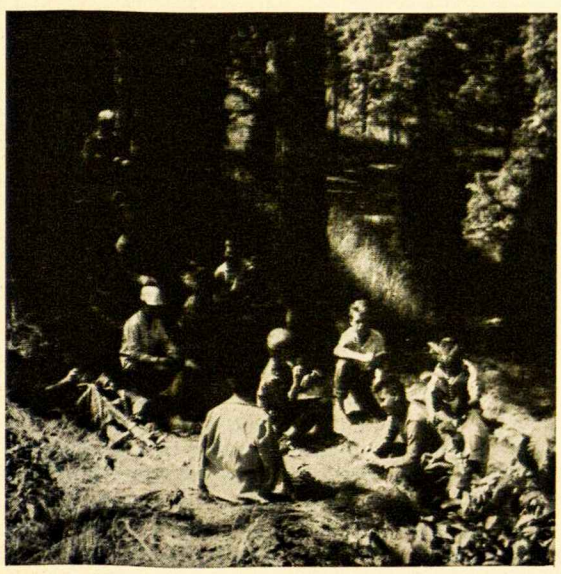

Per istorijos pasikalbėjimą su Audrone Gelažyte

Nuotr. P. Žumbakio

SPORTAS

Kasmet lietuvių sportininkų būrelis vis mažėja ir mažėja. Vieni išvažiuoja mokytis į užmiestį, kiti nesidomi, o dar treti pameta norą sportuoti lietuvių tarpe, sakydami, kad jų tarpe nėra jokios organizacijos bei tvarkos. Jei čia būtų teisybė, tai vistiek nėra priežasties pamesti draugus ir nebeužsiimti sportu.

Jeigu bent vienas komandos ar sporto vieneto narys nebesutinka dalyvauti to vieneto sportinėje veikloje, tada komanda yra priversta ieškoti kito žaidėjo, kuris užimtų išėjusiojo vietą. Bet kaip minėta pirmiau, mokančiųjų bei norinčiųjų žaidėjų lietuvių tarpe yra sunku rasti. Jei komanda atsiranda šitokioje padėtyje, tada priima į savo tarpą ir svetimtaučius. Aš kalbu grynai apie krepšinį (lengvoji atletika čia nėra liečiama). Bematant jau ir pusė komandos sudaro svetimtaučiai ir lošia lietuvių tarpe kaipo lietuviai. Jeigu šitoks paprotys tebesikartos, tai neužilgo gali vien tik svetimtaučiai lošti lietuvių rengiamuose turnyruose. Komandos, kaip Chicagos Gintaras ir Aras bei Detroito Kovas, kitoms komandoms rodo gerą pavyzdį, laikydamos savo tarpe tik lietuvius. Kai komanda bus nekeičiama, tai bus daug daugiau atsiekta sportiniu mąstu, kitaip sakant, bus daroma didesnė pažanga.

R. BURNEIKIS

Ugnis, pagal juos, galinti apvalyti nuo gyvenimo nelaimių ir kitų nešvarumų. Tą vakarą jaunieji poromis susikibę šokdavo per laužus ir tai turėjo reikšti gyvenime pastovumą. Reiškė dar ir daugiau — jei šokantieji per laužą nepasileisdavo rankomis, jie išliksią visus metus artimi, o gal net ir visą gyvenimą laimingai peršoks per ugnį... Pelenai irgi turėjo gydomosios reikšmės.

Lietuviai ugnį gerbė ir garbino. Kur tik kaime susirinkdavo Joninių vakare jaunimo, būtinai keldavo medin smalos statinę ar seną ratą ir aukštai uždegdavo. Nuostabiai būdavo žavu Joninių naktį Lietuvoje, kiekvienas kaimas švitėdavo liepsnomis.

Visos šios gražios lietuviškos tradicijos mums jauniems gimnazistams tebuvo žinomos tik iš knygų ir istorijos padavimų. O šiemet gi, galėjome patys jas pergyventi.

Kuomet jau ir laužai buvo sukrauti ir vainikėliai tvirtai supinti, susirinkome mes gimnazistai salėn ir laukėme, kas čia tik bus. Ir prasidėjo...

Seniausias gimnazijos mokytojas p. S. Antanaitis atidarė duris į tradicinę Lietuvą, kviesdamas įsigyventi į šio vakaro lietuvišką mistiką. Ir kaip senas vaidila, šventės organizatoriui mok. A. Krivickui ir devintokui R. Čepulevičiui uždėjo tvirtus ąžuolo lapų vainikus. Joninių šventės atgaivintojas mok. Krivickas nuodugniai pervedė jaunuosius klausytojus per pasakų ir padavimų pasaulį, pro laumes, raganas ir kitokias geras ir piktas lietuvių dvasias. Jo paskaita atskleidė tai, kiek dar mes nedaug pažįstame anuos paslaptingus laikus.

Lauke tamsu, žvaigždės danguje stebi mus. Gimnazijos parko aikštėje šventės tėvas mok. Antanaitis uždega penkis laužus. Nuotaika kyla su liepsnomis. Rišasi daina, jungiasi rankos, berniukai neša fakelus, poros šoka per ugnį. Dainuojame sutartines apie kiekvieną laužą. Dainuojame išsprukę iš modernios civilizacijos, dainuojame kartu su dainuojančia tauta, džiaugiamės užkūrę Rambyno ir Šatrijos ugnį savo tarpe.

Mergaitės nebūtų mergaitės, jei nesiskverbtų pažvelgti ateitin. Ir tai ton ateitin, iš kur ir kada atjos pasakų karalaitis... Nustebusi žvelgė senutė eglė parko pakrašty, kai rateliu apsupo ir fakelų šviesoje merginos per petį metė į viršūnę savo vainikėlius. Ir pasilaikė žalia eglelė kelis... tai tos mergelės turėsiančios šiais metais sulaukti svajų karalaičio... Kurių vainikėliai neužkibo šakose ir nukrito, tos liksiančios bent vienus metus senmergėlėmis... ir kalsiančios matematiką ir atominę fiziką, ligi kol atjos bernužėlis išvaduoti iš formulių jungo... Taigi, likti senmerge labai nemalonus dalykas.

Jeigu vienoms eglelė laimės nežada, tai gal upelis ją atneš. Vėl linksmai dainuodamas jaunimas patraukė link upelio, kurio srauniam vandeny paleido kelis vainikėlius. Vainikėlius su degančiomis žvakutėmis ir... mergaitės ar berniuko vardais. Ir kokia laimė? Plaukė vainikėliai, nesiporavo, lyg bėgo vienas nuo kito. Nė vienas nesusiporavo, tiktai keli... nuskendo.

Apie vidunaktį, laužai jau blėso. Papylėme žarijų į visas puses, kad jos apsaugotų laukus nuo kenkėjų, o gimnazistus nuo visokių nelaimingų pažymių. Dilgėlėmis apkaišėme gimnazijos duris. Dilgėlė — tai stiprus „antibiotikas" prieš baisias gimnazijos dvasias. O tų dvasių yra ir pas mus, užsilikusių iš senosios Lietuvos.

Ar kas tą vakarą rado paparčio žiedą, neteko patirti. Paparčio žiedas suteikdavo visokį žinojimą. Bet... visažinančių genijų mokinių tarpe nepasirodė po Joninių.

Iškilmėms užbaigti ir gimnazijos Jonams (tarp jų yra ir gimnazijos direktorius Dr. Jonas Grinius) sugiedoti „Ilgiausių metų" susirinkome vėl salėn.

Ir vidurnaktis čia pat.

Nejaugi taip greit praėjo šis vakaras? Taip. Jis praėjo. Ryt jau to visko nebebus. Paliks tik gražus prisiminimas. Joninių papročiai nėra vien žaidimai ar nekalti krykštavimai. Ne, ir Joninės turėtų mums padėti nenutautėti ir išlaikyti lietuvybę tremtyje. O tai jau labai svarbu.

Nors miegas vargino akis, bet ausyse vis dar skambėjo Joninių daina:

O, pavasari, malonus,
O, pavasari, gražus!
Tu toks mielas paslaptingas,
Tu atgaivini jausmus...!

Vida Augaitytė

BALTIMORE

Gegužės 22 dieną pas ponus Draždžius įvyko Baltimorės Moksleivių Kuopos susirinkimas. Susirinkimo metu Eimutis Radžius suruošė rankų darbo parodėlę — įvairių ornamentų, padarytų iš šiaudų. Toliau kiekvienas būrelio pirmininkas pranešė apie savo būrelio veiklą. Kuopos globėja Birutė Bogutaitė išdalino dovanas E. Bradūnaitei, A. Draždytei, R. Balčiūnui ir D. Draždytei, kurie laimėjo kuopos paskelbtą dainų konkursą. Taip pat globėja pranešė apie šių metų Cape Code stovyklą; o studentė G. Buračaitė pranešė apie Dainavos stovyklą. Gal nebūtų teisinga neminėti, kad buvo žaidžiamas žaidimas "dovanos". Bet kadangi šis žaidimas buvo tokia maža susirinkimo dalelė, tai jo nei neminėsiu. Po susirinkimo beveik visi ėjo į sendraugių suruoštą Literatūrinę Popietę ir Milašiaus Minėjimą.

Liūkas

BOSTONO STUDENTAI ATEITININKAI

Atsisveikinimas ir išleistuvės Bostone

Birželio mėn. 11 d. Bostono stud. at-kai susirinko pas kolegą Pakštį paskutiniam susirinkimui prieš atostogas. Trumpai aptarę praėjusių metų veiklą, tarėmės, kas važiuos į stovyklą bei kongresą. Kandidatų atsirado. Kilo dar vienas klausimas: kada ruošti išleistuves? Šįmet, kviečiami Dėdės Samo, mūsų draugovę apleido du jūrininkai: kol. S. Leimonas, SAS CV pirmininkas, ir kol. R. Pauliukonis, CV valdybos kandidatas. Po susirinkimo antrą kartą stiprinomės vištiena: monotoniška, bet gardu.

Birželio 25 d. visi keliavom į išgarsėjusį Cape Cod paplūdymį — į išleistuves. Pasideginę saulutėj bei gerai pasimaudę ir išvargę, susirinkom į kol. Pakščio vasarvietę. Čia laikas prabėgo kaip pasakoj ar dainoj: "Ir aš ten buvau, alų vyną gėriau..." ir vėl teko atsisveikinti su kolegomis iki rudens. "Iki pasimatymo stovykloje... Iki pasimatymo kongrese... Iki pasimatymo..." skambėjo ausyse, jau seniai išvažiavus iš Cape Cod.

NEW YORK

Grįžo New Yorko studentai iš vasaros stovyklos pilni pasiryžimo tikrai padaryti šiuos metus jubiliejinius. Mokslui prasidėjus tuoj buvo sušauktas pirmas draugovės susirinkimas.

Susirinkimas. kuris buvo skirtas naujos valdybos rinkimams, įvyko spalio 11-tą dieną pas ponus Dzikus. Naują valdybą sudarė: pirmininkas Algis Šaulys, vice-pirmininkė Danutė Bortkevičiutė, sekretorius Gediminas Naujokaitis, iždininkas Rimas Gedeika ir socialinių reikalų vedėjas Gediminas Trimakas. Į revizijos komisiją įėjo: Dalia Minkūnaitė, Alfonsas Dzikas, ir Jonas Strimaitis. Dvasios vadas yra kun. Vytautas Pikturna.

Lapkričio 6 naujoji valdyba surengė susirinkimą pas p. Šaulienę, Patersone. Čia Ateities redaktorius P. Jurkus kalbėjo apie lietuvių kultūros laimėjimus ir jos uždavinius. Susirinkime, įvykusiam vasario 5 pas ponus Lūšius, prof. J. Brazaitis skaitė paskaitą apie lietuvių literatūrą. Balandžio 8 susirinkime pas ponus Vaitiekūnus, išgirdome Fordhamo universiteto profesoriaus Vasio paskaitą apie mokslą. Balandžio 29 Pax Romana pirmininkas dr. P. Vygantas kalbėjo apie Pax Romaną. Susirinkimas buvo pas p. Bražinskus. Paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas įvyko birželio 11, ponų Kazickų rezidencijoje, New Rochelle. Aktorius A. Žemaitis kalbėjo apie teatro režisorius. Taip pat buvo išrinkta ateinantiems metams valdyba, į kurią įeina: pirm. Gediminas Naujokaitis, vice-pirm. Rimas Gedeika, sekr. Vida

Lūšytė, ižd. Algis Žibas, ir soc. reik. vedėjas Algis Šaulys.

Birželio 18 buvo suruošta iškyla į Fire Island, kur buvo smagiai pasidžiaugta vasaros saulute ir Atlanto bangomis.

New Yorko draugovės susirinkimai yra daromi privačiuose butuose, kadangi būna nuotaika malonesnė, paskaitų klausymas atydesnis, diskusijos gyvesnės, vaišės skanesnės ir pasišokimas linksmesnis, negu salėje.

Draugovės nariams tenka pamatyti nemažai apylinkės, kadangi draugovė apima New Yorką ir dalį New Jersey, ir susirinkimai yra daromi abejose vietose.

Ne vien tik iš susirinkimų susidaro mūsų veikla. Gruodžio 20 ir balandžio 10 bendrai su visais New Yorko ateitininkais priėmėm komuniją ir dalyvavom pusryčiuose. Didžiojo Penktadienio naktį budėjome prie Kristaus Karsto. Taip pat prisidėjom prie Ateities vakaro rengimo. Ir Gaudeamus redaktorius pristato mus prie darbo! Moksleivių taip pat neužmirštam: beveik visą rytinio pakraščio moksleivių vasaros stovyklos vadovybę sudaro newjorkiečiai.

Žiūrint į ateitį, matom linksmą vasaros stovyklą, istorinį Kongresą ir grįžus vėl veiklius mokslo metus.

(dem.)

PHILADELPHIJOS MOKSLEIVIAI

Moksleivių ateitininkų Prano Dovydaičio kuopos susirinkimas įvyko birželio 24 d. Suopių bute. Pirmininkavo Aušra Gaigalaitė, sekretoriavo B. Sadinauskaitė.

Kun. Raila kalbėjo apie lietuviškumą. Pasitarta einamais reikalais. Po susirinkimo visi įsėdom į mašinas ir važiavom pasimaudyti.

Birutė

CLEVELANDO ATEITININKAI

Clevelande apskritai paėmus yra beveik 200 ateitininkų, sendraugių, studentų ir moksleivių drauge. Jiems vadovauja vienetų valdybos, o priešakyje šių yra sendraugių valdyba su pirm. P. Razgaičiu. Studentų ateitininkų pirmininkas yra R. Bridžius, o moksleivių pirm. yra M. Gailiušytė.

Šiais metais didžiausias įvykis Clevelando ateitininkams buvo visų bendrom jėgom suruošta iškilminga ateitininkų šventė balandžio gale. Ta proga per iškilmingas šventas mišias, kurias atlaikė Tėvas J. Kidykas, buvo pašventinta nauja moksleivių vėliava. Krikšto tėvais buvo prof. S. Sužiedėlis, Ateit. Fed. Vadas ir dr. V. Adomavičienė iš Akrono. Akademijos metu virš dešimt studentų ir beveik trisdešimt moksleivių davė įžodžius. Įdomią paskaitą skaitė prof. S. Sužiedėlis.

Vakare meninę programą išpildė sol. Danutė Stankaitytė, gražiai padainuodama lietuviškų bei operos dainų; ir poetas K. Bradūnas, paskaitydamas savo poezijos.

Studentai ateitininkai vasaros atostogas praleido labai įdomiai. Užbaigus mokslo metus, buvo suruoštas Finis Semestri, kuriame p. J. Staniškis skaitė įdomią paskaitą apie lietuvių tautos istorikus ir istorinius dokumentus. Po rimtos dalies įvyko šokiai ir vaišės. Kelis sykius studentai organizuotai buvo nuėję į Clevelando Orkestro vasarinius koncertus, kuriuose jie pajuto, jog kultūra yra svarbi gyvenimo dalis. Taip pat buvo kelios išvykos į Portage Lake prie Clevelando ir pas pp. dr.J. Balčiūnus į Strasburgą. Studentai ir moksleiviai ten gražiai laiką praleido ir buvo p. Balčiūnienės skaniai pavaišinti.

Clevelande taip pat veikia jaunučių būreliai, kurie vadovaujant Vidai Kasperavičiūtei ir Virgilijui Kasperavičiui atskirai gražiai veikia, pasižymėję savo judrumu ir gyvumu. Moksleivių globėjais yra L. Gailiušienė ir E. Alsienė.

Dar yra daug sumanymų daryti išvykas laivu, suruošti vakarą ir kita. Visi Clevelando sendraugiai, studentai ir moksleiviai rodo daug aktyvumo ir veiklumo dirbant Kristaus ir tėvynės labui.

Jūra Gailiušytė

CLEVELAND

Clevelaido Moksleivių Ateitininkų Maironio Kuopos susirinkimas įvyko šių metų birželio 16 dieną p. Čyvų bute. Susirinkimui pirmininkavo V. Kasperavičius, sekretoriavo S. Alšėnaitė. Clevelando At - kų Sendraugių pirm. p. Razgaitis įteikė lietuviškas knygas tiems kuopos nariams, kurie šiais metais baigė gimnaziją. Po to jis pasakė trumpą, bet įdomią kalbą jiems, patardamas greit "nepasenti" — reiškia niekuomet nepamesti ir nepažeminti savo gražių ir kilnių idealų. Toliau buvo pranešimai apie artėjantį Jubiliejinį Kongresą ir stovyklą. Šiame susirinkime buvo renkama nauja kuopos valdyba. Rinkimų rezultatai buvo šie: pirm. — M. Gailiušytė, v. pirm. — V. Kasperavičius, sekret. G. Degutytė, iždininkas — J. Čyvas, soc. reik. ved. — R. Laniauskaitė ir I. Skardytė.

Po susirinkimo visi kuopos nariai skaniai pasivaišino ir smagiai pasilinksmino.

G. D.

DETROITO SAS

Gegužės 15 d. tėvas dr. Tomas Žiūraitis, O. P., gan augšto lygio tomistinės pažiūros filosofas-teologas, skaitė mums paskaitą apie filosofinės sistemos pagrindus. Joje jisai puikiai išdėstė žinojimo bruožus, pradėdamas nuo juslinio žinojimo ir baigdamas su metafiziniu žinojimu, bei nuosekliai nurodė ir ryšius tarp įvairių filosofijos skyrių, kaip antai logikos, metafizikos, epistemologijos, ir t. t. Užbaigdamas tėvas Žiūraitis pabrėžė: 1) tradicinės Aristotelio — Platono — šv. Augustino — šv. Akviniečio filosofijos sveikumą bei svarbumą mūsų amžiui ir 2) svarbumą turėti gyvenimo filosofijos, kuri mus atremtų nuo materializmo, hedonismo, pesimizmo, nihilizmo, ir panašių filosofinių įtakų. Detroito visuomenei yra maloni naujiena, kad tėvas Žiūraitis sutiko pravesti kultūros filosofijos paskaitų ciklą ateinančiais metais.

Birželio 17 d. susilaukėm svečią iš Bostono — SAS pirmininką Sigitą Leimoną, kuris mums tarė „trumpą" žodį ir ragino ruoštis Jubilėjiniam Kongresui.

Liepos 16 - 17 dienomis Detroito draugovė suruošė Trikampio suvažiavimą Dainavos stovykloj. Virš 60 dalyvių suvažiavo iš Čikagos, Klyvlendo, ir artimo Detroito atgaivinti suvažiavimą.

Šeštadienį paskaitas skaitė A. Trimakas apie Lietuvos politinius santykius su kitomis valstybėmis ir prel. M. Krupavičius apie mūsų vaidmenį Lietuvos laisvinime. Vakare sekė puikūs šokiai bei Kęstučio Skrupskelio sumaniai pravestas juokų pokštas, o po to — laužas. Sekmadienio programą užbaigė V. Čižausko paskaita apie grožio pažinimą.

Detroito kandidatai, ruošiami R. Bublio bei J. Šoliūno, duos įžodį per Jubilėjinio Kongreso suvažiavimą.

Antanas Gilvydis

CICERO, ILL

"GERIAU VĖLIAU NEGU NIEKAD"

Jau neužilgo Ateitininkų Federacijos Kongresas. Cicero ateitininkai nesnaudė žiemos metu ir stengėsi kuo veiklesnius tuos metus padaryti. Nors ir pavėluotai, bet mes norėtume pasidžiaugti savo kuopos keliais nekasdieniniais įvykiais.

Kovo mėnesį Vyskupo Valančiaus Cicero Kuopos Metinės šventės proga gražus būrys jaunesniųjų buvo pakelti į moksleivius ateitininkus, o grupė jaunučių po pasižadėjimo pasipuošė ženkleliais. Nesigiriant, mūsų kuopa dabar turi apie 50 narių, o tai daug, nes praėjusieji metai mūsų eiles buvo gerokai praretinę. Tačiau dėka mūsų tėvelių ir globėjų, kurių tarpe ypatingo dėmesio nusipelno kun. P. Patlaba, dr. Petras Kisielius, dr. Genė Kriaučiūnienė ir ponas Tauginas (paskutinieji du ypatingai nuoširdžiai dirba su pačiais jaunaisiais), stud. Janina Kately-

tė, p. A. Šatas ir p. I. Kazlauskas. Ačiū jiems, nes be jų kažin ką turėtume ir "Ateičiai" parašyti. Mylime ir savo kleboną prelatą I. Albavičių, kurio tėviškame prieglobstyje renkamės ir savo susirinkimus bei šventes pravedame.

Antras įvykis mūsų gal kiek tolimoje padangėje atnešęs mums daug malonumo yra gegužės septintą įvykęs mūsų kuopos vakaras, kurį pradėjome Danutės Brazytės vaizdeliu "Motinos Dienos Minėjimo Repeticija". Dar ir šiandien vyresnieji stebisi, kaip mes jaunučiai ir moksleiviai sugebėjome taip gražiai ir nuotaikingai šokti, dainuoti, dūduoti ir kankliuoti. Čia buvo gražiai (mes tikrai nesigiriame) ir skoningai įtraukti tautiniai šokiai Lenciūgėlis ir Kepurinė, kuriuos atliko vyresnės kuopos narės, vadovaujamos Irenos Bendikaitės. O kanklių muzika, dainos ir jaunučių berniukų dūdelėmis išpildytos dainos būtų negėda ir kitoms kuopoms parodyti.

Vaizdelį paruošė p - lė Aldona Prapuolenytė ir p. Alfonsas Venclova. Tikrai daug dirbome, ir repeticijų metu atrodė, kad niekad savo vadovų reikalavimų nepatenkinsime. Vis negerai ir negerai. Tačiau po generalinės repeticijos mūsų viltys padidėjo, nes pasakė, kad mes puikiai savo roles atliekame ir, jei taip pasirodysime vakaro metu, tai pasisekimu galime būti tikri. Atrodo, kad nei publikos, nei savęs neapvylėme.

Antroj programos dalyje rašytojas Aloyzas Baronas paskaitė pluoštą humoristinių eilėraščių. Jam daug plojo ir juokėsi. Solistė Roma Mastienė padainavo keletą dalykų. Mums buvo garbė ją savo programoje turėti, nes ji yra Chicagos Lyric Operos narė ir dabar ją turėdami Ciceroje mes tikimės ją dažniau savo parengimuose girdėti. Mes nedrįstame vertinti rašytojo A. Barono lygiai kaip ir solistės Romos Mastienės pasirodymo, nes dar tiek nesuprantame, tačiau mūsų tėveliams abu menininkai labai patiko. Programos pranešėja buvo stud. N. Kazlauskaitė.

Prie vakaro paruošimo be aukščiau minėtų vadovų daug prisidėjo p. Tauginas, dr. G. Kriaučiūnienė, p. Kazlauskienė, p. A. Baronas. Po programos buvo šokiai, žaidimai ir vaišės. Svečių tarpe matėsi prelatas M. Krupavičius, dr. Jonė Meškauskienė, prof. Meškauskas, prof. B. Vitkus ir daug kitų mielų ir garbingų asmenų.

Po šių savo kuopos įvykių mes laukiame pačio didžiausio įvykio ateitininkiškame gyvenime — Ateitininkų Kongreso. Ligi pasimatymo Chicagoje.

Saulenė Venclovaitė ir
Aldona Zailskaitė

CHICAGOS STUDENTAI IR MOKSLEIVIAI

PRARASTA VASARA

Pro akis prabėgo vasara, kaip telefono stulpai pro autobuso langą. Nepastebėtos baigė žydėti liepos Marquette Parke, už kelių savaičių Ryan miškas išsipuoš baltais astrais. Trumputė, kaip kiškio ūsai, buvo vasara.

Birželio pradžioje Chicagos studentų ateitininkų draugovė savo narių girgždančius kaulus ir nuo egzaminų pieštuko dar tebedrebančias rankas pavargusiomis mašinomis nugirgždino į Argonne National Laboratory mišką (ten, kur radioaktyvias medžiagas išmeta). Protarpiais lietaus krapijami, visi tuoj gyvesni pasidarė: vieni ąžuolus iš šaknų rovė ir ugnį kūrė, antrieji tinklinį žaidė ir dėl linijų ginčijosi. Kai atėjo laikas dešrelėms kepti, visai grįžta į proistorę: ant iešmų pasmeigę Vienos gyventojus čirškino, su dantimis lemonado bonkas atidarinėjo. Grįžo pavargę ir miesto pasiilgę.

Tik už savaitės: vėl didžiausios iškilmės — kun. A. Lipniūno vardo moksleivių ateitininkų kuopa į studentus išleido visą dvylika savo geriausiųjų. Ta pačia proga su tautinėm juostelėm papuoštais kvietimais maldauti porai dienų į kuopą sugrįžti alumnai. Vakaras įvyko Jaunimo Centro katakombose: Čiurlionio galerijos salėje. Orkestras su instrumentais pasivėlino, tad dalyviai dainavo ir ratelius ėjo. Ant rytojaus: ir vėl į darbą — anksti Mišias atlaikė kuopos kapelionas kun. Jonas Raibužis, SJ. Diena — be debesėlio, tad visi alei vienas susėdo į automobilius ir, alyvą degindami, nuburzgė į Sandūnus. Ogi čia, salotų alyva išsitepę, smėliu išsipudravę, baltą odą negailestingai degino, įkaitę šoko į pavasarišką Lake Michigan vandenį, kuriame dar ledo gabalėliai žalsvoje bangoje plaukiojo. Ilgai, ilgai buvo minima ši iškyla: jos detales buvo galima atsidėjus per kelias nemigo naktis permąstyti, kai supykęs kūnas stengėsi išraudęs atstatyti saulės padarytą žalą.

Nė vienas saulės spindulys neįsiveržia į Morkūno spaustuvės rūsį, kur renkamas ką tik atspausdintas "Sūkurio" dainorėlis. Jo ruduose — tikros dirbtinės vinyl odos — viršeliuose, kurie ir nuo saulės neištirpsta, slepiasi ištisos virtinės Jono Račkausko ir Alvydo Bičiūno nemigo naktų darbas. Pigus, kišeninio formato technikos stebuklas, kurį kone už dovaną pasiruošęs atiduoti Ramūnas Motekaitis (Už skelbimus reikia mokėti; Ramūno adresą raskit "Sūkuryje" ar telefonų knygoje. **Red.**). Dainorėlis — naujausias to keisto Chicagos reiškinio — "Sūkurio". — pasispardymas.

Dainorėliai važiuoja į stovyklą — Dainavoje, ALRKF stovyklavietėje prie Manchester, Mich. —, kur jau žolė seniai mindžiojama chicagiečių stovyk lautojų ir vadovų. Chicagiečiai iš vis šįmet plačiai į pasaulį pasinešę — šią vasarą paplito iškylų epidemija: kun. Lipniūno kuopa važiavo į Brookfield Zoo giminių aplankyti; Marijos kuopa su autobusu ir daina traukė į Rainbow Beach Park; "Grandies" korporacija savo griešnus kaulus mirkė Beverly Shores ir savo gabumus vandens slidėms bandė; rugpiūčio pradžioj studentų draugovė zvimbė į Marquette Beach, Ind., o vasaros sezonui uždaryti lipniūniečiai užėmė Riverview Park.

Ne vien tik iškylose laiką leido: geros valios lietuviai turėjo progos dalyvauti kokioj nors demonstracijoj beveik kas savaitgalį. Birželio 18 d. Lincoln Parke, prie prezidento Lincoln statulos, paminėta ir protestuota prieš Pabaltijo valstybių okupaciją, kuriai sukako dvidešimt metų. Mitingas buvo organizuotas Chicagos Pabaltiečių Tarybos — čia dalyvavo ir Chicagos ateitininkų vienetai su vėliavomis. Liepos 17 d. didžiajame parade, kuris buvo ruoštas Dariaus — Girėno skridimui ir 550 metų Žalgirio mūšio sukakčiai paminėti, vėl dalyvavo keturios ateitininkų vėliavos. Vos savaitei praslinkus, liepos 23 d. Grant Parke buvo dideliu susirinkimu atžymėta Pavergtųjų Tautų savaitė: buvo eisena su penkiolikos tautų atstovais ir vėliavomis, žymių žmonių kalbomis, penketos tūkstančių miniai besiklausant. Pagrindinis dienos kalbėtojas buvo University of Wisconsin politinių mokslų profesorius dr. Vytautas Vardys, kurio dėka moksleiviai ateitininkai atsikūrė Amerikoje. Lietuvių eisenoj dalyvavo studentų draugovės, Marijos, kun. Lipniūno ir šv. Jurgio moksleivių ateitininkų kuopų vėliavos.

Tam pačiam Grant Parke, prie koncertų estrados, nuo liepos mėnesio pradžios studentų draugovės grupė (būrelis — ratelis — sekcija: primena ar vaikų darželį, ar pogrindžio veiklą), kas šeštadienio vakarą susirenka nagrinėti kurį nors vakarietį autorių. Skaitomi referatai bus perduoti "Ateičiai". Autorių sąrašas: margas, kaip ir svietas — Golding, Mann, Kafka, Camus, Pasternak, Wiechert, Gheorghiu... Progą susirinkti duoda šeštadieninis simfonijos orkestro koncertas, kurio pradžia užtikrina, kad ir diskusijos melodingai baigtųsi. Ašara iš susijaudinimo rieda, kai klausaisi ugningos muzikos, o akis glosto juodi dangoraižių bokštai, aukštai iškeltos neon reklamos ir spinksinčios žvaigždės: jaudiniesi dėl to, kad pirmą kartą šeštadienio vakare nelyja.

Daug, daug dalykų dedasi Chicagos kaime, o pats didžiausias bus vasaros gale — jubilėjinis ateitininkų Kongresas. Dėl to ir sėdžiu prie lango, mašinėlės raidžių plaktukais prikalu

prie popieriaus tuos mažus prabėgusios vasaros atsiminimus, kurie bus užmiršti Kongreso šešėlyje.

Jokūbas Klumpė

OMAHA, NEBRASKA

Omahos moksleiviai ateitininkai, per žiemą snaudę, sujudo ir gegužės trečią dieną suruošė gegužinę. Suskridę ant gražaus Missouri kranto, "badminton" mėgėjai pirmiausia tiesė tarp dviejų senolių medžių tinklą, kadangi dar oras vėsus, reikia sušilti. Išalkę pradėjom kurti "pečiuką" ir kepti "karštus šuniukus". Netikėtai pradėjus lyti, sušlapo mūsų gražios viltys. Lėkėm į mašiną, tačiau vyriškoji giminė nutarė nepasiduoti, ir šlapias "paukščiukas" lakstė virš tinklo. Mergužėlės, pamačiusios gretimam automobilyje porelę, besigėrinčia puikiu vaizdu, ją lietuviškai serenadavo. Laimingai lietus greitai praėjo ir "šuniukai" čirškėjo ant liepsnų. Pajutę, kad jau temsta, o rytoj dar mokykla laukia, susėdom trumpam susirinkimui, ir po to sulipę į mašiną linksmai skubėjom namo.

Gegužės dešimtą dieną susirinkom p. Jonikų kieme. Skaitė referatą apie arkivyskupą Matulaitį ir straipsnelių iš "Ateities" ankstesnių numerių. Perskaičius neseniai gautą laišką apie ateinantį Ateitininkų kongresą, jam reikalingą finansinę pagalbą, be jokių įprastų prašymų ar raginimų, vienas didvyris berniukas išsitraukė piniginę ir paklojo žalią dolerį už mašinai ženkliuką. Štai pavyzdys! Kiti žadėjo apie tai atsiminti sekantį kartą. Besitardami, ką čia sumanius, kad susirinkimai būtų įdomesni, nuklydę įsigilinom į politiką. Aptarėm Kenned'žio geras ir blogas ypatybes, apsprendėm ateinančią "Summit Conference"; nuteisėm rusus už išpūtimą įvykio su amerikiečių pilotu. Išbaigę visas politines naujienas ir nutarę, kada ir kur bus sekantis susirinkimas, išsiskirstėme.

Šiuo laiku sprendžiam klausimą apie vykimą į stovyklą ir į kongresą. Nors nuo mūsų Chicaga, o ypač Dainava gana toli, bet keli yra pasiryžę nugalėti kliūtis ir stengsis patekti bent į vieną tų vietų.

Dalia

LOS ANGELES

Los Angeles studentai ir moksleiviai ateitininkai šiais metais minėjo Motinos dieną prie bendro stalo su savo tėveliais. Buvo suruošta kukli vakarienė, kurios tikslas buvo pirmiausia pasveikinti ir pagerbti mūsų mielas mamytes ir taip pat duoti progą mūsų tėveliams susipažinti vieni su kitais ir su jų vaikų draugais ir bendradarbiais. Vakaro programėlė susidėjo iš trumpo Danutės Vebeliūnaitės pašnekesio motinos meilės tema, Alės Rūtos Nakaitės supinto tai progai montažo, kurį išpildė moksleivės at-kės, ir vakaro pravedėjos Violetos Mitkutės sveikinimo ir atsisveikinimo bei padėkos žodžio. Po vakarienės visi susijungė prie visų Motinos altoriaus Gegužinės litanijoje.

Gegužės 8 d. studentai at-kai turėjo savo susirinkimą, į kurį buvo pakviesti visi Los Angeles studentai. Susirinkimo paskaitos tema buvo **"Lietuviškasis romanas šiandieną".** Prelegentas — rašytojas J. Gliauda. Prelegentas pirmiausia paaiškino, kas yra romanas, atskirdamas jį nuo novelės ir apysakos ir paryškindamas jį palyginant su muzikiniu kūriniu — simfonija. Romanas tai gyvenimo kovos veidrodis, tai eilė konfliktų, kurie kaip maži kalneliai yra perkopiami, kad pasiektum patį aukščiausiąjį. Toliau prelegentas trumpai apibrėžė lietuviško romano pradžią, jo vystymąsi, jo augimą nepriklausomoj Lietuvoj, jo likimą dabartinėj okupuotoj tėvynėj ir jo brendimą pabėgėlių rašytojų rankose. kurie atsidūrė laisvame pasaulyje. Lietuviškas romanas gimė neseniai. Nepriklausomybės laikais jis vos tik buvo pradėjęs augti. Okupuotoj Lietuvoj jis, kaip ir visos kitos meno šakos, yra pakinkytos į propagandos jungą. Kad išvengtų tiesioginio melo, rašytojas griebėsi praeities arba alegorikos. Kaip pavyzdį šių dienų vaisių prelegentas paminėjo Borutos **Baltaragio malūną** ir Putino **Sukilėlius.** Tai stiprių menininkų kūriniai, kurie stovi tarp melo ir tiesos. Išeivijoj romanas turi trąšesnę dirvą.

Laisvame pasaulyje kūrėjas yra laisvas kurti, o laisvė išreikšti teisybę yra būtinybė meno kūriniui gimti. Diskusijų metu paklaustas ar nėra įmanoma, kad Lietuvoje yra dabar kuriamų ir neatspausdinamų romanų, kurie gal būt yra teisybei ištikimi, prelegentas atsakė, kad neatspausdintas darbas bus sunku vėliau įvertinti, nes nebus žinoma jo padaryta įtaka visuomenei, jo įnašas į kuriamą kultūrą, jo įtaka kitiems rašytojams. Buvo iškelta dar daug kitų įdomių klausimų, daugiau liečiančių bendrai literatūrą, ir kaip visuomet diskusijos nukrypo nuo originalios temos, bet įdomumo nesumažino. Oficialiai paskaitai pasibaigus, diskusijos buvo tęsiamos toliau privačiai prie užkandžių ir muzikos. Kas nebeturėjo ko pasakyti sėdėdamas, tas galėjo pabandyti šokdamas. Šokiams grojo geriausios plokštelės. **D.V.**

Sendraugių Sąjungos veikloje

JUBILĖJINĖ SAVAITĖ

At-kų sendraugių jubilėjinė stovykla vyko š. m. liepos 10 - 17 d. d. ALRKF stovyklavietėje, Manchester, Mich. Stovykloje, kad ir nevisomis dienomis, dalyvavo per 100 sendraugių. Jai vadovavo ASS Centro V-bos ir Detroito skyr. v-bos nariai. Iš Centro v-bos stovyklavo: dr. V. Manelis, K. Kleiva, dr. V. Šimaitis, S. Balčiūnas, A. Žemaitis; iš Detroito skyr. v-bos: V. Čižauskas, kun. Dagilis, M. Polteraitienė, M. Mikailienė. Dalyviai iš šių skyrių: Detroito, Chicagos, Clevelando, New Yorko, Washingtono, Centrinio ir kt.

Vedamoji stovyklos mintis — at-kų kova už Lietuvą. Stovyklos programą lydėjo geras poilsis, gražus sugyvenimas ir vieningas pagrindinės minties svarstymas. Pranešimus davė: dr. V. Manelis, J. Valukonis, K. Kleiva, dr. A. Damušis, kun. V. Dabušis. Stovyklos baigiamajame bendradarbiavimo susirinkime dalyvavo sendraugiai, trikampio suvažiavimo stud. at-kai ir Detroito visuomenė. Dalyviai džiaugėsi išgyventomis paskaitomis dr. A. Trimako apie Lietuvą tautų bendruomenėje ir prel. M. Krupavičiaus apie tautinę būklę ir ateitininkus.

Jūsų korespondentas, sekęs stovyklą, nori iškelti susidariusias išvadas. Kiek stovykla pasiteisina? Stovykla nėra tikslas, bet priemonė. Jos pasisekimas glūdi dalyvių skaičiuje, susiderinime su atostogomis ir didelio nuotolio išsprendime. Sendraugiai randasi JAV, Kanadoje, Europoje, Australijoje ir Pietų Amerikoje. Stovyklos galėtų būti vidurio ir rytų Amerikoje bei Kanadoje. Išrodo, kad reiktų organizuoti dvi stovyklas skirtingu laiku ir skirtingose vietose.

Bendradarbiavimas, susigyvenimas jubilėjinėje savaitėje buvo pasigėrėtinas. At-kams šito kartais stinga, tad stovykla padėjo susicementuoti. Yra neišsiaiškintų organizacinių ir idėjinių klausimų At-kų Federacijoj, tad stovyklavimas padėjo nutiesti aiškesnius kelius. Kiek liečia lietuvišką ir katalikišką visuomenę, at-kų pasisekimo paslaptis glūdi didesnėje ir platesnėje visuomeninėje veikloje. Užsidarymas at-kų veiklą stabdo ir įtaką lietuviškame organizuotame gyvenime mažina.

Be abejo, esame dėkingi buvusiai ir esamai ASS Centro V-bai už jubilėjines savaitės suorganizavimą.

ASS CENTRO VALDYBA

Naujoji ASS Centro V-ba yra išrinkta iš Chicagos vietovės, nes jos 7 kandidatų balsų skaičius gautas 1483, gi Washingtono 7 daugiausia balsų gavusių skaičius 1455. ASS Centro V-ba yra pasiskirsčiusi pareigomis ir darbais: dr. V. Manelis — pirm., K. Kleiva — I vice pirm. ir informacija, S. Balčiūnas — II vice-pirm. ir organizaciniai reikalai, dr. P. Starkienė — ižd., dr. Vl. Šimaitis — I sekr., A. Žemaitis — II sekr. ir naujų narių reikalai.

Revizijos Komisija išrinkta iš Clevelando vietovės, nes jų sąrašas surinko 955 balsus, gi Washingtono sąrašas surinko 913 balsų. Į Rev. K-ją išrinkti: P. Balčiūnas, prof. J. Gravrogkas ir A. Kasulaitis. **J. A. Gie-tis**

Laba dienelė, mielieji mūsų klausytojai. Po trumpų atostogų radijo stotis W. S. A. S. mėgins vėl tęsti savo transliacijas. Labai nuolankiai prašome visų savo klausytojų apie šį įvykį niekam nieko nesakyti, nes neturime F. C. C. leidimo, o juo labiau todėl, kad Vyriausias Lietuvių Humoro Komitetas gali išmesti už separatistinę veiklą.

Šią programos dalį jums nešame per malonę Dailaus Dienos Darbo muilo miltelių, kurių laboratorijose visa žmonija neseniai padarė didelį žingsnį pirmyn. Lietuvės skalbėjos, jums nereikės daugiau nuobodžiauti prie skalbimo mašinos, nes mum pavyko pagaminti vienintelius alfabetinės formos muilo dribsnius ir galime garantuoti, kad kiekvienoje Dailaus Dienos Darbo muilo miltelių dėžėje rasite po naują novelę.Skalbėjos — jūs skaitysite beskalbdamos.

Dabar seka vėliausių žinių santrauka, kurias surinko ir sufabrikavo mūsų specialūs korespondentai įvairiuose Chicagos užkampiuose.

Chicagoje yra pasklidę gandai, kad keletos savaičių bėgyje įvyks didelis potvynis, kuris aplies visą žemę. Vadovaudamasis tais gandais, Jonas (Nojus) Meškauskas pasistatė laivą.

Mus pasiekė visiškai patikimas gandas, kad kalbų tyrinėjimo bei Sanskrito užlaikymo mokslo draugijos speciali komisija nuvyko į Aukštaitijos Spaksočių kolūkį, susitikus vaga žengiantį artoją, jį nuoširdžiai pasveikino Sanskritiškai.Šis pasakė jiems nebliuznyti ir pavarė. Kyla ypač opus klausimas, kiek tyra yra tų specialistų Sanskrito kalba?

Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininkui, Sigitui Leimonui, išėjus į kariuomenę, laukiamas Sovietų protestas prieš Ateitininkuose pasireiškiantį militarizmą.

Aukšti, įtakingi ir visiškai patikimi Amerikos valdžios pareigūnai mūsų specialiam korespondentui pranešė, kad taip vadinamas U - 2 šnipinėjimo lėktuvas iš tikrųjų reklamavo Budweiser six - packs.

Kubos ministeris pirmininkas Fidel Castro vakar atsiuntė įgaliotinius Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybai pasimokyti organizacinio darbo metodikos.

Ar į jus šiandien Dainavos uodai dantis atšipino?

Ar visais svirpliais jūsų kantrybės stygos groja?

O gal,

Iš kietai supakuotų mašinų išsiritus, dar šonkaulius skaičiuoja? — — — Reikėjo sėdėt ir skaityt Sūkurį!

Kiekvienos tautos istorijoje atsiranda tie reti ir reikšmingi momentai, kada yra švenčiamas tūkstančio metų jubiliejus — visada tai reiškia, kad tauta jau yra subrendus ir išarus plačią istorinę vagą. Šiandieną lietuvių tautai yra neišsakomai didelio džiaugsmo diena ir didelio pasididžiavimo diena,, nes ir mes įstojome į tų didžiųjų ir istorinių tautų eiles, švęsdamišį tūkstančio metų jubiliejų. Kaip visi žinome, šiandien suėjo pilnas tūkstantis metų nuo 960 metų liepos šešioliktosios dienos. Tokie reti jubiliejai atsitinka tiktai vieną kartą per visą žmogaus gyvenimą, ir todėl mes šią dieną norėjome ypatingai pažymėti, bet deja nei prof. Ivinskis Vatikano archyvuose, nei ponas Liulevičius Pasaulio Lietuvių Archyve po ilgų ir intensyvių studijų nerado jokio įvykio kuris šią dieną būtų minėtinas, ir todėl mes jūsų labai atsiprašome ir tikimės, kad nieko minėtino, bet negalėjome praleisti tokios retos progos švęsti tūkstančio metų jubilėjų ir todėl šią dieną minime.

Odė tūkstantinei

O tūkstantis, tūkstantis, tūkstantis,
Gyvenimo matas saldus,
Jis plaukia per amžius kaip valtis
Į laiko kiaurus kišenius.

Tave myli karaliai ir žmonės,
Tavęs laukia mažiukai vaikai,
Tave deda kišenėn be baimės
Vagys, piliečiai, vadai.

Per amžius paliki galingas,
siaubingas,
Bet ypač tu būk visados naudingas.
O audringasis Tūkstanti!

— Holmes, taigi kodėl jis buvo nužudytas?

— Elementarinis dalyks, mielasis Watson.

— Jis nenorėjo pirkti Sūkurio!??

WSAS

Radijo stotis pertraukia savo reguliarią programą šiam specialiam biuleteniui:

Iš Bostono mus pasiekė graudžios žinios. Vargingose sąlygose ilgai gyvenęs, iš bado mirė vienas iš artimiausių S.A.S. bičiulių — C.V. iždas.

Tęsiame numatytą programą. Labas vakaras, lietuvės šeimininkės, virėjos, skalbėjos ir t. t., Dailaus Dienos Darbo muilo milteliai jums atneša plačiausiai klausomą lietuviško muilo operą,Birutės Keptuvytės Romansai, arba opera su moralu.

Vakar dienos programoje girdėjote, Birutė Keptuvytė, jauniausia savo tėvo Justino Keptuvio dukrelė, su pagyrimu baigė Mother Goose Nursery mokyklą. Šiandien, Keptuvių rezidencijoje, 6543 So. Whipple Ave., įvyks pobūvis jaunajai graduantei pagerbti. Susirinks jaunosios Birutėlės jaunieji draugai, graduantės dėdė Morkus Keptuvis ir korespondentai iš Draugo, Naujienų ir Vilnies. Dabar Anastazija Keptuvienė Dailaus Dienos Darbo milteliais nuotaikingai šveičia lėkštutes

KREIVOS ŠYPSENOS

ice krymui, ir kai jau plovė paskutinę lėkštelę, prie jos pribėga jaunoji graduantė ir sušunka:

— Mommy, mommy, Baltramiejus man vakar kramtomą gumą įvėlė į plaukus, jo nekviesim!

Anastazija ranka perbraukus nosį ir graudžiai atsidusus jai atsako:

— Negerai, vaikeli, artimą reikia mylėti. Atsimink, dukrele, kad esi moteris, toks jau yra pasaulis, jaunų vyrų nuo savęs neatstumk.

— Bet Mommy, jis visą naktį nemiegojo šiam vakarui gumą kramtydamas.

— Nekreipk į tai dėmesio, vaikeli, tavo metuose plaukai greitai ataugs.

... Ar Birutėlės plaukai ataugs, ar ne? Klausykitės rytoj ir sužinosite.

Tęsiame savo programą toliau, atlikdami savo liūdną pareigą lietuviškai visuomenei ir pagerbdami jų atminimą, jums perduodame šį mirusiųjų sąrašą:

Neseniai tragiška mirtimi žiaurių žirklių apkandžiota žuvo Jono Meškausko liekna barzdelė. Pašarvota nedideliame vokelyje ainių atminimui.

Po ilgos, sunkios, dažnos ligos iš tarnybos šioje žemėje pasitraukė sulaukęs pusamžio, Rudžių automobilis. Pašarvotas garaže. Po dviejų mėnesių bus iškilmingai išlydėtas į American Can Co. junk yardą. Liko nuliūdę Rimo ir Stasio puspadžiai.

Nežiūrint visų daktarų patarimų, maždaug birželio 10 mirė Arūno Liulevičiaus jaunystė. Likęs nuliūdime, Arūnas vis vaikšto, dūsauja, verkia ir nenustoja šaukęs "sugrįžki, jaunyste!" Šią mirtį aprašė žurnalas **Geriatrica.**

Ilgus metus ištikimai tarnavusi, mirė Dalios Stakytės "allowance". Radijo stoties kolektyvas išreiškia nuoširdžią užuojautą bedirbančiai kolegei.

O dabar seka mūsų literatūrinis kampelis, Pelkių Batareika, kuri jums pristatys vieną iš jauniausių moderniosios lietuvių literatūros kartos poetą Valerijų Šumacherį.

Prieš skaitydami poeto Šumacherio kūrybos ekzempliorių, duosime truputį biografinių žinių.

Jis gimė. Taip, šį faktą konstatuoja jo mama. Paklausus jo asmeniškai, ką jis gali šiuo klausimu pasakyti, buvo gautas atsakymas, jog jis nebeprisimena. Iš pat mažens jau jis linko poeto vėžėsna: penkių metų tebūdamas, "jis pasigavo Mūzą" — bent taip rašė mūsų dienraščiai.(Vėliau patikimi šaltiniai atskleidė faktą, kad jo namuose Mūzos vardu lakstęs katinas). Jau jaunuo-

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

SKELBIA JAUNIMO DRAMOS

KONKURSĄ

(Dvi premijos: tūkstančio ir penkių šimtų dolerių)

1. P.L.B. Valdybos skelbiamame Jaunimo Dramos Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai kūrėjai.
2. Dramos taikomos pradžios arba aukštesniųjų mokyklų amžiaus jaunimui. Žanrą ir temą pasirenka patys dramų autoriai. Dramos sceninis laikas 1½ — 2 val. Pastatymo išlaidos derintinos su išeivijos teatrų materialiniu pajėgumu. Premijos neskiriamos, jei nebus pakankamai vertingų ir šias sąlygas atitinkančių dramos kūrinių.
3. Dramų rankraščiai parašomi mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Atskirame uždarame voke duodama autoriaus pavardė ir adresas su slapyvardžiu ir dramos pavadinimu. Vokai, ant kurių autoriai užrašys „nelaimėjus neatplėšti", nebus atidaromi ir kartu su rankraščiu grąžinami autoriaus nurodytu adresu.
4. Už dvi geriausias dramas skiriamos premijos. P i r m o j i p r e m i j a — *tūkstantis dolerių* (Mecenatas J.A.V. Lietuvių Bendruomenė). A n t r o j i p r e m i j a — *penki šimtai dolerių* (Mecenatas Kanados Lietuvių Bendruomenė).
5. Tas pats autorius gali gauti abi premijas.
6. Premijas laimėjusių dramų pastatymo teisę trejus metus nuo premijos įteikimo dienos turi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba.
7. Konkurso Jury Komisijos sudėtis P.L.B. Valdybos bus paskelbta vėliau.
8. Paskutinė data konkursiniams rankraščiams įteikti (pašto išsiuntimo data) — *1961 metų spalio mėn. 1 d.*
9. Rankraščius siųsti šiuo adresu: P.L.B. Valdybos Sekretorius p. Kęstutis GRIGAITIS, 622 Davenport Rd., Toronto, Ont., Canada.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
V a l d y b a

Toronto, 1960 m. liepos 16 d.

---

liu tapus, jo "virgin beard" nematė žirklių, o jo skustuvas — jo skruostų. Jis buvęs visą laiką labai užimtas, nes mama jį versdavo eiti maudytis, ir jis visą dieną praleisdavo atsikalbinėdamas.

Kaip ir visi literatūros žibinto nešikai, jis yra susidaręs tvirtas pažiūras į meną: cituojant Šumacherį: "Menas yra visas, žmogau; aš noriu pasakyti tikrai visas." Jis taip pat turėjo savo tvirtą ir nepakeičiamą pasaulėžiūrą: "nėra jokio kelio, šunkelio ar takelio į tiesą, tik per pasyvią kontempliaciją, nepajudinus nei didžiojo kojos piršto." Ši pasaulėžiūra atsispindi jo kūryboje, kaip tuojau pamatysime. Dabar jums aišku, kokios jis krypties rašytojas? Ir neįžeidžiant jūsų intelekto pajėgų čia tik priminsiu tiems, kurie yra nesusipažinę su literatūrinėmis srovėmis: taip, jis yra sumuštininkas.

Šovė (arba paradoksas)

Šovė.
Man šovė...
Man šovė į galvą — mintis, žmogau.
Šalta mintis, žmogau; šalta kaip šalta katė.
Klausyk, žmogau!
Aš nelakstau. Aš nelakstau toje pasaulio žiurkių lenktynėj. —
Aš individas. Ne-konformistas,
nei veiksme, nei jausme, nei minty.
Nedarau, negalvoju, nejaučiu, kaip visi...
Aš vienas,
Vienintelis žmogau.
Kaip vandens fontanas parke. Vienas.
Aš sumuštininkas. Ar pagauni ką aš tau siunčiu.
Jei netiki tu,
Paklausk, žmogau, paklausk kitą sumuštininką.
Ar visus kitus sumuštininkus, žmogau,
Ir jie tau pasakys, apie ką aš kalbu —
Aš vegetavau.
Aš vegetavau.
Ir žiūrėjau į dulkių debesį, sukeltą automobilio rato.
Aš noriu pasakyt, žmogau, į dulkių debesį.
Aš žiūrėjau... Palaimintas, palaimintas oblivijonas.
Vegetavau ir kontempliavau dulkių debesy.
Ir nutariau.
Nutariau. Žmogau. Aš noriu pasakyti, aš nutariau. —
Mes turime važiuot, ir niekur nesustot: kol atsirasime tenai.
O kur tenai, žmogau?..?
Aš nežinau. Man reikia pamąstyt.
Todėl ir sėdžiu dulkių debesy...

D. Kolbaitė
A. Liulevičiūtė
K. Skrupskelis

ALp(LKA)1786
1960, Nr.7

ATEITIS, RUGSĖJIS, NR. 7

LIET. BIBLIOT.
TARYBOS
DOVANA

90, 725, 88